Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 134 (8374). | 18 июль, 1984 йил ● | ЧОРШАНБА | ● Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

16 июль куни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг мажлиси бўлди. Республиканы иқтисодий ва социал ривожлантириш плани ва бюджетининг 1984 йил биринчи ярмида бажарилиш якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмаларидан ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қароридан келиб чиқадиган вазифалар кўриб чиқилди ва муҳокама қилинди.

Республиканинг меҳнат коллективлари партия ташкилотлари раҳбарлигида республика халқ хўжалигини янада муттасил ривожлантиришни таъминлашда янги муваффақиятларга эришганликлари мажлисда уқтириб ўтилди. Саноат маҳсулотини реализация қилиш ярим йиллик плани муддатидан илгари бажарилди. Пилла ва қоракўл тери тайёрлаш йиллик топшириқлари ошириб адо этилди. Асосий фондларни ишга тушириш ҳажми ошди.

Шу билан бирга масалани ўткир, танқидий муҳокама қилиш чоғида республиканинг айрим министрликлари ва идоралари, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, бирлашма ва корхоналарнинг раҳбарлари ўз ишларини партия ва ҳукуматнинг ҳозирги талаблари руҳида қайта қурмаганликлари, план топшириқлари ва бюджетни бажаришда, мавжуд ресурслар ва имкониятлардан фойдаланишда баъзи жиддий камчиликларни тугатмаганликлари қайд этилди.

Химия машинасозлиги министрлиги, минерал ўғит ишлаб чиқариш министрлиги, енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлиги, Ўзбекистон ССР мебель саноати министрлигининг корхоналари маҳсулот реализация қилиш соҳасида ҳам, товар маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасида ҳам 1984 йилнинг январь-июнь планларини бажармадилар. Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министрлиги, монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, геология министрлиги, қишлоқ хўжалиги министрлиги корхоналари, шунингдек Бухоро, Қашқадарё, Навоий ва Сурхондарё областлари умуман маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилишини таъминламадилар.

Ўзбекистон ССР енгил саноат министрлиги, озиқ-овқат саноати министрлиги, мева ва сабзавот хўжалиги министрлиги, қурилиш министрлигида планни бажармаган ва ишлаб чиқариш ҳажмини камайтириб юборган, белгиланган номенклатурадаги маҳсулотни ишлаб чиқариш ва етказиб бериш топшириқларининг бажарилишини таъминламаган корхоналар айниқса кўп.

Пахта тозалаш саноати министрлиги, бинокорлик материаллари саноати министрлиги, маҳаллий саноат министрлиги, бошқа бир қанча министрликлар ҳамда идораларнинг кўпгина корхоналари маҳсулот етказиб бериш ва шартномавий мажбуриятларни ҳисобга олганда маҳсулот реализация қилиш планини бажармадилар.

Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Бухоро, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд ва Сурхондарё областларининг хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишда анчагина орқада қолишга йўл қўйилди.

Капитал қурилишдаги қолоқлик суст тугатилмоқда. Йилнинг биринчи ярми учун белгиланган планлар капитал маблағ ўзлаштириш соҳасида (96 процент), қурилиш монтаж ишлари соҳасида (96 процент), асосий фондларни ишга тушириш соҳасида (86 процент) бажарилмай қолди.

Ўзбекистон ССР қурилиш министрлигига, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлигига, Главташкентстройга, Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига қарашли бир қанча қурилиш трестлари ва ишлаб чиқариш бирлашмалари қониқарсиз ишламоқда.

Ўзбекистон ССР савдо министрлиги билан Ўзбекбирлашувнинг айбига кўра товар обороти умумий ҳажми плани (98,1 процент) бажарилмади. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш плани атиги 97,7 процент бажарилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика министрликлари ва идораларининг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг, область ижроия комитетларининг, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раҳбарларидан ҳар бир қолоқ корхона ва хўжаликда, қурилиш ва ташкилотда ишлаб чиқариш планларининг бажарилишида йўл қўйилган қолоқлик тугатилишини таъминлашни, уларга конкрет ёрдам беришни, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан белгиланган планлар ва олинган социалистик мажбуриятлар барча кўрсаткичлар бўйича сўзсиз бажарилишини таъминлашни қаттиқ талаб қилди.

Ҳукумат қабул қилган қарорда ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишнинг конкрет йўллари — ҳамма соҳаларда давлат, план, меҳнат интизомини янада ошириш ва мустаҳкамлаш, мавжуд ишлаб чиқариш ва фан-техника имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланиш, барча резервларни сафарбар қилиш, хўжалик юритиш даражасини ошириш, меҳнат унумдорлиги пландан ташқари камида 1 процент оширилишини ва маҳсулот таннархи қўшимча равишда 0,5 процент камайтирилишини таъминлаш йўллари белгиланди.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш зарурлиги таъкидланди.

Капитал қурилишда йўл қўйилган қолоқликни тугатиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш планларининг барча кўрсаткичлар бўйича бажарилишини таъминлаш тадбирлари белгиланди.

Молиявий интизомни мустаҳкамлаш ва бюджетни бажариш, социалистик мулкни ўғирлашга ва бошқа салбий ҳодисаларга қарши курашни кучайтириш юзасидан қўшимча тадбирлар кўзда тутилди.

БЕШ ЙИЛЛИК ЗАРБДОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ

— Колхозимиз пахтакорлари бу йил 1170 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтариш йўлида тер тўкишяпти, — дейди Ғалаба районидаги Свердлов номли колхознинг илғор бригада бошлиғи Ўскан Ҳасанов. — Бунга бригадамиз аъзолари ҳам муносиб ҳисса қўшадилар.

Дарҳақиқат, бригада деҳқонлари 75 гектар ерда 45 центнерлик мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл ҳосил тўпламоқдалар. Бўлиқ ғўзаларда тўқ кўсаклар тобора кўпайиб бормоқда. Суратда: бригада бошлиғи Ў. Ҳасанов.

✦

— Ишлаб чиқариш илғори Марат Сулаймоновнинг номини Тошкент Компрессор заводида ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Бунинг боиси бор, албатта. Кўп йиллардан буён ўзининг меҳнатсеварлиги билан обрў орттирган пешқадам йиғувчи зиммасидаги топшириқларни мунтазам равишда ортиғи билан адо этиб келмоқда. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қизғин курашаётган бу илғор ишчи ўн биринчи беш йиллик шахсий планини шу қутлуғ кунга қадар адо этишга аҳд қилган. Моҳир йиғувчи-слесарь ҳар куни топшириқларни 150 процентдан адо этиб, белгиланган юксак марра сари дадил яқинлашмоқда.

М. Жўраев чизган расмлар.

ИШЧИ НОМИ — ШАРАФЛИ НОМ

ТЕЖАМКОР

ОҚҚЎРҒОН районидаги автопаркда ким билан суҳбатлашманг, моҳир ҳайдовчи, коммунистик меҳнат зарбдори Ўктам Шойзоқов ҳақида, унинг меҳнатсеварлиги, ҳалол ишлаши тўғрисида фақат илиқ сўзлар эшитасиз. Чунки, тажрибали ҳайдовчи зиммадаги вазифанинг маъсулиятини тўла хис қилиб ишлайди. Топшириқларни доимо зиёдаси билан бажариб, аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш маданиятини тўхтовсиз ошириб бормоқа. Узоғи яқин бўлаётган йўловчилар унинг меҳнатидан миннатдор.

Ўз касбини пухта эгаллаган шофёр ишда тежамкорликка алоҳида эътибор бермоқда. Шу мақсадда мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланишга ҳаракат қилаяпти. Шунинг учун ҳам яхши натижага эришмоқда. У биргина ўтган йили пландагидан 2,5 минг километр кўп йўл босди, айни вақтда 600 килограмм ёнилғини тежаб қолди. Ў. Шойзоқовнинг бу йилги натижалари янада салмоқли бўлмоқда. У ўтган ярим йил мобайнида планда белгиланганига қўшимча икки мингдан зиёд йўловчига транспорт хизмати кўрсатди.

Ўн биринчи беш йиллик топшириғини 4,5 йилда бажаришга қатъий бел боғлаган меҳнатсевар шофёрнинг ҳисобида келаси йилнинг апрель ойи бошланган. Белгиланган бу маррани барвақт забт этишида унга муваффақиятлар тилаймиз.

Т. ЗОКИРОВ.

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

УСТОЗ МАТБААЧИ

— ШОВКАТ ака, машинам юрмай қолди. Созловчини ахтариб топа олмадим,— дея сўз бошлади цех бошлиғининг хонасига кирган қиз.

— Ҳозир қараб кўрамиз. Ҳойнаҳой улар янги дастгоҳ ўрнатилаётган жойда бўлишса керак. Сиз машинангиз олдига бораверинг, мен ҳозир созловчини топиб олиб бораман.

Цех бошлиғи беш-олтита йигит дастгоҳлар атрофида уймалашаётган участкага келди. Созловчилар иши билан танишиб, улардан мамнун бўлди.

— Йигитлар, Илҳомжон қани?— сўради Шовкат ака.

— 4-машина томон кетди,— жавоб берди созловчилар бригадаси аъзоси Абдусамат Жалилов.— У кишининг одатини биласиз-ку, йўлма-йўл ҳамма машиналарни кўздан кечириб чиқмагунларича кўнгиллари жойига тушмайди.

Аммо Абдусамат гапини тугатар-тугатмас Илҳом ака пайдо бўлди. У цех бошлиғи нима демоқчи эканлигини сезгандек:

— Бордим, худди ўша сизнинг олдингизга кирган қизчанинг машинасини тузатиб келяпман,— деди.— Ёнидан ўтаётганимда овози бошқа бўлиб қолганини сезган эдим. Бироздан сўнг бир йўла тўхтаб қолибди. Ҳозир яна аввалгидек яхши ишламоқда.

Цех бошлиғи бизни янги келтирилган, минг-минглаб китобларни мукаммал босмадан чиқарадиган машиналар билан таништира бошлади. Улар Германия Демократик Республикасидан келтирилган бўлиб, нашрларни бир йўла 8 рангда боса олар экан.

Ҳозир бу машиналар монтаж қилиниб, созланаётган экан. Бунда Илҳомжоннинг ҳиссаси ҳам катта. Негаки, чет эл машиналарини ишга тушириш осон эмас. Бу созловчилардан катта малака, чуқур билим талаб этади. И. Муҳамаджонов худди шундай созловчилардан биридир. Унинг «Маърифатчи» мукофотининг лауреати бўлганлиги ҳам бежиз эмас.

...Илҳомжон Муҳамаджонов 1967 йилдан «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонасида меҳнат қила бошлади. Икки йилдан кейин созловчилар бригадасига бошлиқ қилиб тайинланди.

— Техникага ихлос қўйишимга отам сабабчи бўлганлар,— дейди И. Муҳамаджонов биз билан суҳбатда.— Улар Эски шаҳардаги 1-босмахонада цех бошлиғи бўлганлар. Бўш вақтларимда отам кетидан қолмасдим. Уйга кетказиб юборишларидан чўчиб, қўлимдан келган, келмаган ишларни бир амаллаб қилиб юраверардим. Аста-секин босмахонадаги машиналарни тузуккина билиб олдим.

Корхонада И. Муҳамаджонов устоз ва рационализатор сифатида ҳам обрў қозонган. Шогирдлари А. Жалилов, Ю. Эргашев, А. Гайназаровлар ўзи билан бир сафда меҳнат қилишмоқда. Созловчининг жорий этилган рационализаторлик таклифлари босмахонага йилига минглаб сўмлик иқтисодий самара келтиряпти.

— Созловчилик жуда муҳим касб,— дейди «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг секретари Ғ. Обидов. — Унинг сир-асрорларини мукаммал ўрганиб олиш учун доимо ўқиш, ўрганиш, ўз устида ишлаш керак. Илҳомжонда ана шу ҳислатлар ҳаммаси мужассамлашган. Цехдаги машиналарни тўхтовсиз ишлаб туришида унинг хизматлари катта. Ўзи ҳар бир ишни виждонан бажаради.

Меҳнат қилган элда азиз, деб шуни айтадилар-да! Ким билан суҳбатлашманг И. Муҳамаджонов ҳақида фақат илиқ сўзлар айтишади. Меҳнатсевар, фидойи, деб таърифлашади.

Илҳом Муҳамаджонов бошлиқ бригада коллективи меҳнатга чинакамига коммунистик муносабатда бўлиш намуналарини кўрсатмоқда. Шунинг учун ҳам уларга 1982 йилда «Коммунистик меҳнат зарбдори» юксак номи берилди. Бригада бошлиғининг ўзи эса «Аълочи матбаачи» нишонига сазовор бўлди.

Созловчилар бригадаси хизмат кўрсатаётган китоб босиш цехида ҳозирги кунларда «Виктория — 1040—2», «Виктория—1040», «ПД—2», «ПД—84» ва бошқа замонавий, техника жиҳатдан мураккаб машиналар ўрнатилган. Уларнинг бетўхтов, бир маромда ишлаши учун созловчилар бутун маҳоратларини ишга солаётирлар.

Китоб босиш цехи коллективи ярим йиллик планни 106,8 процент қилиб адо этди. Цех бошлиғи Шовкат Усмонов бу муваффақиятга эришишда созловчилар бригадаси коллективи, айниқса, Илҳом Муҳамаджоновнинг ҳиссаси катта эканлигини таъкидлайди.

Шу кунларда барча меҳнат коллективларида бўлгани каби бирлашманинг бош корхонасида ҳам Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа авж олган. Меҳнат беллашувида созловчилар ҳам фаол иштирок этмоқдалар.

Изланувчан созловчи Илҳом Муҳамаджонов ҳам янада самаралироқ меҳнат қилиш, дастгоҳларнинг бир дақиқа тўхтаб қолмаслиги учун астойдил интиляпти. Китоб босиш цехи коллективи планлар ва мажбуриятларни муваффақиятли бажараётганликлари интилишлар зое кетмаётганлигини кўрсатиб турибди.

Г. МАМБЕТОВА.

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БОШЛАНДИ

17 июль куни Жиззах областига мусобақадош Тошкент области қишлоқ хўжалиги ходимлари ўзаро текшириш бригадаси келди. Бригадага Тошкент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари, область агросаноат бирлашмаси Советининг раиси С. Т. Тошқулов раҳбарлик қилмоқда. Ўзаро текшириш бригадаси составида партия ва совет ходимлари, хўжаликлар раҳбарлари, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш илғорлари бор.

ВИЗИТ БИЛАН МОСКВАГА КЕЛДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан 17 июль куни Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Кампучия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Чан Си Москвага келди.

Аэродромда Чан Сини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ЧИЛЛА СУВИГА ҚОНМОҚДА

Район Советининг депутати Санобар Қурбонова етакчилик қилаётган бригада аъзолари Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоз бригадалари ўртасида ғўза парваришини намунали йўлга қўйишда пешқадамлик қилмоқдалар. Тажрибали механизатор Бурҳон Қурбонов ҳар куни 7—8 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бермоқда. Соли Султонов, Абдували Асқаров, Саидкамол Тўрахўжаев сингари миришкор сувчилар эса экинларни чилла сувига қондиришга алоҳида эътибор беришяпти.

— Суғориш ишларини шарбат усулида ташкил қилганимиз ҳар томонлама фойдали бўлмоқда,— дейди бригада бошлиғи С. Қурбонова. —Бу 58 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» етиштиришдек юксак социалистик мажбуриятни бажариш йўлида амалга ошираётган муҳим тадбирларимиздан биридир.

Бригада пахтакорлари пайкалларда бирорта ҳам бегона ўт бўлмаслиги учун ҳаракат қилмоқдалар. Ғўзаларни ҳозирданоқ машина теримига мослаб ўстирмоқдалар. Бунда Муҳаббат Турсунова, Рокия Эшматова, Бирон Тоирова ва Кўпайсин Маматхўжаева каби қиз-жувонларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

Шу кунларда бригада пахтазорларида ғўза қатор ораларига тўртинчи комплекс ишлов бериш ва учинчи суғориш ишлари бошлаб юборилди.

А. МУСТАФОЕВ.

БУГУНГИ НОРМА—КЕЧАГИ РЕКОРД

В. И. ЛЕНИН номли Бекобод металлургия заводида Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Мусобақага барча цех ва участкаларда ҳар ҳафтада якун ясалади. Шу боисдан ҳам унинг самараси яхши бўляпти. Чунки ҳафталик якунида нисбатан ортда қолган мусобақа қатнашчилари келгуси ҳафтада бой берилган имкониятларнинг ўрнини тўлдириш мақсадида суръатга-суръат қўшмоқдалар. Илғорлар эса кечаги рекордни бугунги нормага айлантирмоқдалар.

СССР фахрий металлурги Петр Киндин бригадаси 1-прокат цехида июль ойининг биринчи ҳафталиги якунига кўра ғолиб деб топилди. Шуниси диққатга сазоворки, бу бригада азаматлари июнь ойининг биринчи ҳафталигида ҳам мусобақада ғолиб чиқиб, пландан ташқари шартли 95 тонна прокат тайёрлаб берган эдилар. Эндиликда эса бу рекорд уларнинг оддий нормасига айланиб қолди.

А. МИРАЛИМОВ.

ЖУРНАЛИСТНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

Республика журналистлар ташкилотларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари асосида оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг самарадорлигини ошириш вазифалари Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг 17 июлда бўлиб ўтган пленумида кўриб чиқилди.

Пленум партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари талаблари ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари асосида республика партия ташкилоти фаолиятининг туб масалаларини ишчанлик билан, ўткир ва принципиал равишда кўриб чиққан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорларини қизғин маъқуллади.

Нотиқлар асосий диққат-эътиборни оммавий ахборот ва пропаганда воситалари ходимларининг ижодий активлигини кучайтириш зарурлигига қаратдилар, редакция коллективлари фаолиятида ҳал этилмаган проблемаларга тўхталиб ўтдилар. Сўзга чиққан кишилар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг оммавий ахборот ва пропаганда воситалари меҳнаткашларни экономикани ривожлантиришнинг йирик проблемаларини ҳал этишга, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашга сафарбар қилиш соҳасидаги ўз ишларини суст қайта қураётганликлари тўғрисидаги кўрсатмаси тўғри эканини тан олдилар. Газеталарнинг саҳифаларига, радио эшиттиришлари ва телевидение кўрсатувларига республика халқ хўжалигининг турли соҳаларидаги, ижтимоий турмушдаги ишларнинг аҳволини юзаки, баъзан эса нотўғри ёритувчи материаллар кириб қолмоқда. Матбуот органлари кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш, давлатни алдаш, маблағларни талон-тарож қилиш, ўғирлик ва порахўрлик сингари салбий ҳодисаларга қарши курашда ҳали ҳамиша ҳам жанговарлик позициясида тураётганлари йўқ.

Пленумда қабул этилган қарорда журналистлар ишининг самарадорлигини янада ошириш йўллари белгиланди.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. Журналистик ахлоқ-одобга хилоф равишда давлат ва молия интизомини бузганлиги, хизмат мавқеини шахсий мақсадларда суиистеъмол қилганлиги учун З. И. Есенбоев Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг раиси ва аъзоси вазифасидан бўшатилди.

Пленум Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг раиси лавозимида ишлаб турган С. Ш. Қурбоновни республика Журналистлар союзи правлениесининг раиси қилиб сайлади.

Журналистларнинг бошланғич, Тошкент шаҳар, область ташкилотларида ва Қорақалпоғистон журналистлар союзида ҳисобот-сайлов ўтказиш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

СИФАТ КОМИССИЯСИ—ҲАРАКАТДА

БЎКА районидаги Тимирязев номли колхоз пахтакорлари ҳосил тўплашда ҳал қилувчи палла бўлган айни кунларда ғўза парваришини кучайтирмоқдалар. Бу борада хўжаликда сифат комиссияси ташкил этилгач иш янада жонланиб кетди. Колхозда бир неча йилдирки, ғўза парвариши даврида ва йиғим-терим мавсумида сифат комиссияси фаолият кўрсатяпти. Ўн кишидан ташкил топган бу комиссия составида колхоз партия ташкилотининг секретари Малика Мирзаева ва етакчи мутахассислар — Баёнқул Раҳмонов, Хурсанбой Мардонов, Раҳмат Мелиев ўртоқлар бор. Комиссия аъзолари бригадаларда бўлиб, комплекс ишлов ўз вақтида бажарилган далаларга сифат белгиси беришади. Бу социалистик мусобақа самарасини янада кучайтирмоқда.

Хўжаликда сифат белгиси олишнинг конкрет шартлари бор. Биринчидан, карталарда бегона ўтларни бутунлай йўқотган, культивация ва озиқлантиришни муддатида ўтказган, ғўза зараркунандаларига қарши ўз вақтида чора-тадбирлар кўрган бригадалар ғолиб чиқади. Фақат шугина эмас, комиссия аъзолари ҳар ўн кунда далаларни кўрикдан ўтказганда ўсишдан орқада қолган ғўзаларни шу давр мобайнида яхши ривожлантирган, меҳнаткашлар учун зарур маданий-маиший шароитлар яратиб берган ҳамда бригадада тартиб-интизомнинг яхши йўлга қўйилганлигини ҳам ҳисобга олишади.

Шу кеча-кундузда колхозда ғўзага тўртинчи комплекс ишлов бериш тугалланяпти. Минерал ўғитлар билан озиқлантириш асосан якунланди. Эндиликда ғўзаларнинг ҳолатига қараб ишлов берилмоқда ва культивация қилинмоқда. Агарда ўсишдан орқада қолган карталар бўлса, уларга қўшимча равишда минерал ўғит берилиб, шарбат усулида суғорилаётир.

— Ҳозир ҳар бир ишни ғўзанинг ҳолатига қараб ўтказиш лозим,— дейди комиссия аъзоси, колхоз бош агрономи Баёнқул Раҳмонов. Масалан, культивацияни нотўғри ўтказиш ғўзанинг ривожига салбий таъсир кўрсатади. Сувдан қолдириш экиндаги ҳосил нишоналарининг тўкилишига сабаб бўлади. Биз кундалик ишимизда ана шу масалаларга асосий эътиборни қаратмоқдамиз.

Сифат комиссияси назоратчилари бригадаларда механизаторлар томонидан культивациянинг қандай ўтказилаётганлигини, сувчиларнинг ишини ҳам синчиклаб текширишмоқда. Йўл қўйилган камчиликлар бўлса, уларни бартараф этиш юзасидан конкрет маслаҳатлар ва кўрсатмалар берилаётир. Жумладан, ўтган ўн кунликда Мурод Қурбонов бошчилик қилаётган бригадада 15 гектарлик картада ғўзани культивация қилиш кечикиб ўтказилганлиги аниқланди. Мутахассислар тезда амалий тадбирлар белгилашди. Сўнгги ўн кунлик якуни бўйича эса бу бригада ишни яхши ташкил этганлиги туфайли мусобақада ғолиб чиқди ва 70 сўм пул мукофоти билан тақдирланди.

Хўжаликда ғўзалар асосан тўрт марта суғорилади. Колхознинг ер шароити шуни тақозо этади. Ҳозир иккинчи сув бериш қизғин бормоқда. Эргаш Турсунов, Камол Ёдгоров, Ражаб Сафаров сингари тажрибали сувчилар экинни ўз вақтида оби-ҳаётга қондириб, барчага намуна бўлмоқдалар.

Баҳром Хўжамов бошчилик қилаётган бригада мана тўрт ўн кунликдан бери бригадалар ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб келяпти. Уларнинг далаларини айланар экансиз, ҳақиқатан ҳам иш яхши ташкил этилганлигининг гувоҳи бўласиз. Ҳозир ҳар туп ғўзада уч-тўрттадан кўсак бор. Энг муҳими ҳар гектар ерда мўлжалдаги кўчат сақлаб қолинди. Коллектив аъзолари ҳар гектар ердан 50 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Айни кунларда бу бригадада ғўзаларга бешинчи марта ишлов берилмоқда. Культивация билан бир қаторда ҳар хил зараркунанда ҳашаротларга қарши препаратлар сепилмоқда.

Колхозда пешқадам бригада изидан бораётган коллективлар кўплаб топилади. Ражаб Сафаров, Эсонбой Хурсандов, Аҳмад Эшонқулов, Азим Ўсаров ва Мурод Қурбонов етакчилигидаги бригадаларда ҳам дала ишлари яхши уюштирилган. Бу коллективлар юбилей йилида ҳар қачонгидан мўл ҳосил етиштиришга аҳд қилишган. Умуман, тимирязевлик пахтакорлар 1984 йилда 1060 гектар майдоннинг ҳар гектаридан олинадиган «оқ олтин» ҳосилини 45 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилишган. Бунинг учун хўжаликда ҳамма имконият бор.

А. ФОЗИЛОВ,
М. УЗОҚОВА.

БОСМАДАН ЧИҚДИ

«Халқаро ишчилар ҳаракати» справочниги босмадан чиқди. Бу нашрнинг навбатдаги саккизинчи чиқарилишида ҳозирги замон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг энг муҳим воқеалари тўғрисида ҳикоя қилинган, жаҳон революцион жараёнининг актуал проблемалари таҳлил этилган, турли мамлакатлардаги ишчилар синфининг аҳволи ва кураши тўғрисидаги маълумотлар берилган.

Илмий маълумотлар тўплами ҳозирги замон халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг проблемалари билан қизиқувчи китобхонларга мўлжалланган.

Китобни сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

● Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикасида фақат сифатли маҳсулот топширишга эришаётган чеварлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. 20 йилдан бери корхонада баракали меҳнат қилиб келаётган Аниса Габбасова (чапда) ва Розия Жамиловалар шулар жумласидандир. Улар барча маҳсулотларни биринчи тақдим этишдаёқ техник назорат бўлимига топширишга эришиб, айни пайтда 1985 йил ҳисобига меҳнат қилишяпти.

60 ПРОЦЕНТИ ЯНГИЧА УСУЛДА ИШЛАМОҚДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. У. Черненко Москва шаҳридаги «Серп и Молот» металлургия заводининг ишчилари билан бўлиб ўтган учрашувда шундай фикрни олдинга сурди: «Тармоқларни техника билан қуроллантириш, фан ва илғор тажрибаларнинг энг янги ютуқларини жорий этиш ҳозирги босқичда алоҳида аҳамият касб этади. Бу даврнинг зарур талабидир. Таъбир жоиз бўлса, замоннинг амридир».

Трестимиз коллективининг фаолияти ана шу муҳим вазифани амалга ошириш билан боғлиқдир. Инженер-техник ходимларимизнинг бу йўлда олиб бораётган изланишлари республикамиз сув хўжалиги қурилишини ривожлантиришга маълум даражада ёрдам бермоқда. Ҳар йили бизнинг таклифларимиз, ишлаб чиқаришнинг у ёки бу жараёнини такомиллаштиришга, илғор иш усулларини қўлланишга доир тавсияларимиз, тайёрлаб берилаётган норматив ҳужжатларимиз ўрта ҳисоб билан 2 миллион сўм атрофида самара келтирмоқда. Бу, айниқса, қурилиш ташкилотларида меҳнат унумдорлигининг ортишига ёрдам бераяпти. Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши Давлат комитети бўйича меҳнат унумдорлигини пландагидан ташқари 1 процент ошириш юзасидан белгиланган марра муваффақиятли эгалланишига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Кейинги вақтларда бетонлаштириш ишларида қўл меҳнати сарфини камайтириш, иложи бўлган жойларда бутунлай бартараф этиш билан боғлиқ бўлган муаммолар устида иш олиб бордик. Изланишлар зое кетмади. Бу масалани ҳал қилишда муайян натижаларга эришдик.

Ҳаммага маълумки, машинада келтирилган бетон ёки қоришмани қабул қилиб олиш, қолипларга тўкиш ишига камида икки киши жалб қилинади. Демак, икки кишининг ана шундай унумсиз юмуш билан банд бўлиши бригада коллективи фаолиятига маълум даражада салбий таъсир кўрсатади. Агар улар бу ортиқча вазифани бажаришдан ҳалос қилинса қанчалик наф беришини қуйидаги мисолда ҳам яққол кўриш мумкин.

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ—ЮТУҚЛАР ОМИЛИ

Бизнинг таклифимиз билан «Ташкентводстрой» трестининг Бекободдаги механизациялашган кўчма колоннасида бетонни тушуриб олиш ва қолипларга солишда экскаватор кабинасидан бошқариладиган янги конструкциядаги бункерлар жорий қилинди. Бунда экскаваторчи кабинадан туриб қоришмани қабул қилиб олади, қолипларга қуяди ва яна бункерни ўз жойига қўяди. Жараён қўл кучисиз бажарилади. Натижада икки ишчи кучи тежалди. Унумдорлик 7 процент ошиб, ҳар йили 9 минг сўмдан зиёдроқ фойда олинадиган бўлди.

Коллективимиз қурилишларда бригада пудратини жорий қилиш билан муттасил шуғулланмоқда. Бу йўлда амалга оширилган тадбирлар дурўст натижа бермоқда. Меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг бригада усуллари, айниқса, пудрат формасида ишлаётган коллективлар сони кўпайиб бормоқда. Ҳозирги вақтда Давлат комитети бўйича бинокорларнинг 60 проценти шундай бригадаларга бирлашган. Илғор усул билан ишлаётган коллективлар сони 600 тага яқинлашиб қолди. Хўжалик ҳисобидаги бу коллективлар меҳнат кўрсаткичлари анча юқори бўлмоқда. Улар, айниқса, унумдорликни оширишда бошқаларга ўрнак бўлишяпти. Шу йилнинг ўтган беш ойида бундай коллективларда бу муҳим кўрсаткич белгиланганига нисбатан икки баравар юксалди.

Ишимизнинг яна бир йўналиши ҳақида тўхталиб ўтмоқчимиз. У ҳам бўлса бевосита бўлимимиз коллективи фаолияти билан боғлиқдир. Биз илғор иш усулларини оммалаштириш билан шуғулланяпмиз. Бинокорларнинг маҳоратини ошириш, ишчанлигини кучайтириш, тезкор ва сифатли ишлашга ўргатиш юзасидан анчагина ишлар қилдик. Бунинг учун илғор тажриба мактаблари ташкил этмоқдамиз. Ҳар йили 120 та шундай мактаблар ишлайди. Уларда 1600 нафардан ортиқ тингловчи ўз касби маҳоратини оширади, ўхшаш ва қўшимча ҳунарларни ўзлаштиради.

Бу мактабларда бўлимимиз инструкторлари дарс ўтишади. Улар илғор иш усулларини бевосита қурилиш майдонларида намойиш этадилар, бинокорларни яккама-якка унга ўргатадилар. Уларнинг кўпчилиги ўз вазифасини сидқидилдан бажармоқда. Айниқса И. Муҳаммедшин, Ҳ. Каримов, Г. Ёқубова, М. Макарова, М. Самадовлар машғулотларни қизиқарли ва мазмунли ўтказмоқдалар. Уларнинг таълимини олган бинокорлар нормани бажаришда сезиларли силжишларга эришмоқдалар.

Қурилиш самарадорлиги ва сифатини ошириш юзасидан кураш кетаётган ҳозирги вақтда коллективимиз зиммасидаги вазифанинг масъулияти янада ортади. Шунинг учун ҳам биз қўлга киритилган ютуқлар билан ҳеч вақт чекланиб қолмаймиз. Қурилиш ишлаб чиқаришини такомиллаштириш юзасидан олиб бораётган изланишлар кўламини янада кенгайтирамиз. Шу мақсад йўлида барча резерв ва имкониятлардан тўлароқ фойдаланишга ҳаракат қиламиз.

Д. РАСУЛОВ,
«Узоргтехводстрой» трести бўлими бошлиғи.

ЁШЛАРГА МЕҲРИБОН БЎЛАЙЛИК

Устоздан ўзмаган шогирд шогирд эмас. «Резинатехника» заводининг 3-цехи машинисти область Ленин комсомоли мукофотининг лауреати А. Эркабоев ёш ишчиларга бу сўзларни айтаётганда, албатта собиқ шогирди А. Рисқуловни мисол қилади. Рисқулов ҳозир комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи, устози билан мусобақалашмоқда. Социалистик мусобақанинг ойлик якунлари чиқарилганда шогирднинг устоздан ўзиб кетган пайтлари ҳам бўлади.

Ҳозирги пайтда А. Эркабоев 4 нафар ишчига касб сирларини қунт билан ўргатяпти. 5-цех ишчиси завод касаба союз ташкилоти президиуми аъзоси А. Кайбушева ҳам икки йилда 9 нафар ёш ишчига елимловчилик касбини ўргатди. Шуниси қувончлики, ҳозирги кунда ана шу ёшлар ишлаб чиқариш илғорлари сафидан мустаҳкам ўрин олганлар.

Завод мураббийларининг фаолиятидан бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Корхонанинг 189 нафар ишчи, инженер-техник ходими мураббийлик ҳаракатида иштирок этмоқда. Улар 278 ёш ишчига касб маҳоратларини сидқидилдан ўргатишяпти. Завод мураббийлари шахсий комплекс планлар асосида иш олиб боришяпти.

Мураббийчилик ҳаракатини авж олдириш коллективда ташкил этилган социалистик мусобақанинг юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш каби энг муҳим шартларидан бири ҳисобланади.

Касаба союз ташкилоти энг яхши мураббийларни эъзозлашга, уларнинг тажрибаларини оммалаштиришга жиддий эътибор бермоқда. «Знамя труда» кўп нусхали газета ва махсус стендларда тажрибали мураббийларнинг фаолияти батафсил ёритиляпти.

Корхонада ёшлар билан ишлашнинг ҳар хил форма ва методларидан фойдаланиляпти. Ёш ишчилар қасамёди, ёш ишчиларга йўлланма бериш, мураббийлар билан шогирдлар ўртасида шартнома тузиш кабилар шулар жумласидандир.

«Узбекшахтострой» тресті касаба союз комитетида ҳам ишчилар синфи ўринбосарларини тайёрлашда муайян тажриба тўпланган. Трестда мураббийлик фаолияти билан ном қозонаётган фидокорлар анчагина. 6-қурилиш участкаси комплекс бригадасининг бошлиғи, коммунист Р. Рўзибоев ана шулардан бири. Унинг бригадаси бир неча марта социалистик мусобақада ғолиб чиққан. Бригадирнинг ўзи эса X ва XI беш йиллик — зарбдори нишонларини олган трестнинг энг яхши мураббийларидандир. Рўзибоев сўнгги 7 йил мобайнида 20 дан ортиқ шогирд тайёрлади.

Ангрен шаҳридаги корхона ва ташкилотларда тузилган мураббийлар советининг фаолияти ҳақида кўпгина илиқ гаплар айтиш мумкин. «Резинотехника» заводи, «Узбекшахтострой» тресті, 27- ва 29-автокорхоналар,

МУРАББИЙЧИЛИК ҲАРАКАТИ РИВОЖЛАНСИН

ремонт механика заводи, шаҳар савдо бўлимларида мураббийлар совети 2 йил муддатга сайланади. Совет аъзолари мураббийларга методик ва амалий ёрдам кўрсатиш, мураббийлар резерви тайёрлаш билан актив шуғулланмоқдалар.

72-автокорхонанинг кекса ҳайдовчилари Т. Ҳожикалонов ва А. Чумаков икки йилдирки, пенсияга чиққанларига қарамай қадрдон коллективида ёш ҳайдовчиларга мураббийлик қилишаётир. Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери А. Чумаков сўнгги 10 йил ичида 14 нафар, Т. Ҳожикалонов эса 17 нафар шогирд тайёрлади. Уларнинг Ш. Нишонов, К. Бурхонов каби собиқ шогирдлари ҳозир мураббийлик қилишяпти.

Шаҳар маданий оқартув муассасаларида мураббийлик ҳаракатини авж олдириш, ишчи ўринбосарлари тайёрлашга бағишланган ибратли тадбирлар амалга оширилмоқда. Клубларда Меҳнат шуҳрати кечалари, касбларга бағишланган учрашувлар, коммунистик меҳнат зарбдорлари ва мураббийлар слёти уюштирилмоқда. Айниқса, «Узбекшахтострой» тресті маданият уйида бундай тадбирлар қизиқарли ўтяпти. «Шон-шуҳрат меҳнатга яраша», «Чин қалбдан», «Авлодлар эстафетаси» деб аталган, ишчилар сулолаларини шарафлаш, социалистик мусобақа илғорлари билан учрашувлар ишчиларда катта таассурот қолдирмоқда.

Аммо шаҳардаги барча меҳнат коллективларида ҳам ишчи ўринбосарлари тайёрлашга жиддий эътибор беріляпти, деб бўлмайди. Жумладан, 7-автобаза касаба союз ташкилоти мураббийлар тайёрлаш, уларга қулай шарт-шароитлар яратиб бериш билан шуғулланмаётир. Тажрибали ишчилар пенсияга чиқиб кетаётганлиги туфайли бу ерда мураббийлик қиладиган кишилар сафи камайиб бормоқда. Айрим корхоналарда мураббийларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга етарли аҳамият берилмаяпти. Маҳаллий саноат корхоналари ва коммунал хўжалик идорасида ёшларни тарбиялаш ва улар ўртасида оммавий-сиёсий иш олиб бориш талаблар даражасида деб бўлмайди.

Шаҳар савдо бўлими, маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси касаба союз ташкилотларида ёшлар билан ишлаш комиссиялари йўқ. 5—7-автокорхона, авторемонт заводи, «Ташуправтодор»нинг Ангрен йўлларидан фойдаланиш участкаси каби коллективларда мураббийлар совети тузилмаган. Шаҳар босмахонаси, нон заводи ва шаҳар алоқа бўлимида ёшларни меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялашда клуб, кутубхона ва қизил бурчаклардан етарли даражада фойдаланилмаяпти.

Хуллас, шаҳарнинг барча меҳнат коллективларидаги касаба союз ташкилотлари мураббийчилик ҳаракатини авж олдириш, ишчи ўринбосарлари тайёрлаш, ёшлар тарбияси билан масъулиятни чуқурроқ ҳис қилган ҳолда шуғулланишлари лозим. Зеро бу партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида ҳамда ўртоқ К. У. Черненконинг Москва металлурглари билан бўлган учрашувда сўзлаган нутқида олдимизга қўйилган муҳим вазифадир.

Ф. РЎЗИБЕКОВ,
область касаба союзлари совети маданий-оммавий бўлимининг мудири.

БЕШ ЙИЛЛИК МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ТЎҚУВ ЦЕХИ ОЛДИНДА

Бу корхона коллективи ишлаб чиқараётган маҳсулотлар асосан аҳолининг кундалик эҳтиёжларини қондириш учун хизмат қилади. Унинг тўқув, тикув, мебель, трикотаж, тўқимачилик-галантерея, чарм-галантерея цехларида ҳар йили миллионларча сўмлик шундай буюмлар тайёрланмоқда.

Республика карлар жамиятига қарашли Тошкентдаги 1-ўқув ишлаб чиқариш корхонаси коллективи зиммасидаги шу вазифани сидқидилдан бажармоқда. Давлат планларини бажаришда яхши кўрсаткичларга эришмоқда, турдош корхоналар ўртасидаги социалистик мусобақада мукофотли ўринларни эгалламоқда. Коллективга ўтган йилги социалистик мусобақа ғолиби сифатида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи, дипломи ва пул мукофотлари берилган эди. У ўтган йил якунлари бўйича Собир Раҳимов райони саноат корхоналари ўртасидаги ўзаро меҳнат беллашувининг ғолиби деган шарафли номга сазовор бўлган эди.

Корхона коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам унумли меҳнат қилмоқда. Беш йиллик ва йиллик планни барвақт уддалаш юзасидан зиммасига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли уддалаяпти. Шу йилнинг ярим йиллик маҳсулот реализация қилиш плани анча ортиғи билан адо этилди. Қўшимча 50 минг сўмликдан ортиқ маҳсулот буюртмачиларга етказиб берилди.

Ишчи-хизматчилар меҳнат унумдорлигини пландагидан ташқари бир процент ошириш, маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент камайтириш юзасидан белгиланган марраларни ҳам муваффақиятли эгалламоқдалар. Улар фақат ана шу ҳисобдан 335 минг сўмлик иқтисодий самара олишга эришиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Корхона цехлари ўртасидаги ўзаро мусобақада ўн биринчи беш йилликни тўрт ярим йилда бажариш учун курашаётган тўқув цехи ишчилари олдинда боришяпти. Улар ваъданинг устидан чиқиш учун фидокорона меҳнат қилиб, ҳар куни мингларча сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлмоқдалар. Цехнинг тажрибали ишчилари меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. А. Козловская, Р. Иброҳимова, В. Тавресова сингари тўқувчилар шу кунларда келгуси йилнинг ўнинчи ойи ҳисобига маҳсулот беришяпти. Мебелсоз Ш. Шарофхўжаев ҳам ишда улардан қолишмаяпти. Унинг ҳар сменадаги меҳнат кўрсаткичи ўрта ҳисоб билан 160 процентни ташкил этмоқда. Ўн биринчи беш йиллик шахсий топшириғини бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти бераётган ишчилар сони кун сайин кўпайиб бормоқда. Ҳозиргача 35 ишчи шу маррани шараф билан эгаллади.

Корхона коллективи ўн биринчи беш йиллик топшириқларини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 68 йиллиги арафасида бажариш ҳақидаги мажбуриятини уддалаш ҳақидаги ваъдасининг устидан чиқмоқда.

Т. НАЖМИЙ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

АТЕИСТИК МАВЗУДА

ИЛМИЙ ҲАҚИҚАТ ВА ДИНИЙ АҚИДАЛАР

Меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашда уларни воқеликни илмий асосда тушунишларига эришиш, онгларида оламнинг илмий манзарасини шакллантириш ҳамда буни диний қараш ва тасаввурларга қарама-қарши қўйиш катта аҳамият касб этади. Зеро, чуқур билимли, юксак даражада онгли ва маданиятли, илмий дунёқарашга эга бўлган шахсгина изчил атеист, жанговар материалист бўла олади.

Умуман атеизмнинг ўзи фан билан узвий боғлиқдир. Атеизм илм-фан, унинг ютуқларига суянган ҳолдагина диний ақидалар, таассубларни аёвсиз фош эта олади. Шунинг учун ҳам Ф. Энгельс ўзининг машҳур «Анти-Дюринг» асарида «Табиат кучларини ҳақиқий билишгина худоларни ёки худони ҳар соҳадан бирин-кетин ҳайдай беради» деган эди. Бунга кўплаб мисоллар келтириш мумкин.

Руҳоний ва диндорлар, шу жумладан ислом илоҳиётчилари ҳам ўтмишдаги мудҳиш ваболар, қонли қирғинлар, ижтимоий офатларни оллоҳнинг иродаси, деб изоҳлаганлар. Улар кўрган чоралари, берган фатволари, худога, пайғамбарларга ялиниб-ёлвориб қилинган тоат-ибодатлар, иримлар, садақалар нажот йўлини топиб бермагандан сўнг соддадил, мутаассиб кишиларга бу — қилинган гуноҳлар учун оллоҳнинг осий бандаларига юборган жазоси дейишган.

Фан юқумли касалликларни тарқатувчи микробларни кашф этиб, уларни йўқотиш, тарқалиб кетишига йўл қўймаслик усулларини аниқлаб бергандан сўнг дин пешволарига ҳамма нарсани илоҳий кучлар қудрати билан тушунтириш имкони бўлмай қолди.

Ҳужайра назарияси XIX аср табиатшунослигининг тараққиётини тезлаштирган энг муҳим кашфиётлардан бири бўлди. Бу назария исломнинг оллоҳ бутун мавжудотни, жумладан инсонни бир неча кун ичида йўқдан бор қилгани, уни лойдан ясаб танасига жон ва руҳ киритгани ҳақидаги уйдирмасини бутунлай рад этди. Бу назария оламнинг моддий жиҳатдан бир хил яхлит, ягона эканлигини чуқур исботлаб берди. Хужайра назариясига кўра ҳамма тирик организм органик олам тараққиётининг умумий қонуниятига бўйсунади. У ҳар қандай илоҳий кучнинг мўъжизасига, бошқаришига, иродасига асло муҳтож эмасдир.

XX асрда ижтимоий ва табиий фанларда эришилган мислсиз ютуқлар, янги кашфиётлар бошқа диний ақидаларнинг ҳам уйдирма, соддадил кишиларни лақиллатиш учун ўйлаб топилган нарса эканлигини асослаб берди. Шунинг учун ҳам илм-фан ҳар бир кишида атеистик эътиқодни шакллантириш жараёнида бошқа омилларга қараганда энг асосий, етакчи роль ўйнайди. Илмий билимларнинг ҳалос қилувчи таъсири остида кишиларнинг атеистик эътиқодлари тезроқ, осонроқ, муваффақиятлироқ шаклланади.

Лекин билимларнинг ҳар бир соҳаси алоҳида берадиган маълумотларнинг ўзигина динни, турли ақидаларни рад этиш учун кифоя қилмайди. Бу маълумотлардан, уларнинг йиғиндисидан атеистик хулосалар ҳам чиқара олиш керак.

Масалан дин ҳомийлари урушлар, синфий тенгсизликлар ва бошқа ижтимоий муносабатларни худонинг иродаси, «пешонага ёзилган», ўзгартириб бўлмайдиган тақдир деган уйдирмалар билан изоҳламоқчи бўладилар. Марксизм вужудга келгач эса уларнинг антогонистик жамият маҳсули эканлиги маълум бўлди. Уларни аста-секин, социалистик революция жараёнида тугатиш мумкинлиги исботланди.

Шундай қилиб илмий материалистик дунёқараш фан тўплаган билимларнинг шунчалик механик йиғиндиси эмас, балки уларнинг назарий, фалсафий умумлаштирилиши, атеистик баҳоланишидир.

Илмий дунёқарашни шакллантириш атеистик тарбиянинг мазмунини, туб моҳиятини ташкил этади. Шунинг учун КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми қарорида «Аҳоли ўртасида илмий материалистик дунёқарашни активроқ пропаганда қилиш, атеистик тарбияга кўпроқ эътибор бериш зарур», деб таъкидланади.

Диний тушунчаларни етарли илмий далилларсиз инкор этмай, илмий қарашларни диний тасаввурларга кескин қарама-қарши қўймай туриб, атеистик тарбияда кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди. Атеистик ғоялар, назария ва қарашлар табиий-илмий маълумотлар билан, ҳозирги замон фанлари бераётган далиллар билан мустаҳкамланиши зарур. Ўз навбатида бу далиллар эҳтироссизлик, лоқайдлик билан эмас, аксинча партиявий принципиаллик, жанговарлик, муросасизлик билан баён этилиши керак.

Бунга эътибор бермаслик атеистик тарбияда жиддий камчиликларга сабаб бўлади. Фикримизга мисол тариқасида пойтахтимиздаги олий ўқув юртларидан бирида биринчи ва бешинчи курслар студентлари ўртасида ўтказилган социологик тадқиқотлар натижаларини келтириш мумкин. «Худо, пайғамбар, фаришта, авлиё, иблис бор деб ҳисобловчи диний ақидаларга ишонасизми?» деган анкета сўроғига биринчи курс студентларининг салкам 17 проценти ишонаман, деб жавоб қайтарган. Ҳар уч студентдан бири эса билмайман, деган жавобни берган.

Ана шу социологик тадқиқот ўрта маълумот олиб, олий ўқув юртига кириш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтган ёшларимиз ўртасида ғайритабиий кучларга ишониш ҳали ҳам унчалик кам эмаслигини кўрсатди. Тўғри, бешинчи курс студентларидан салкам ўн процентгина диний ақидаларга ишонишини айтган бўлса, 40 процентдан кўпроғи билмайман, деб жавоб қайтарди. Аммо бу рақамларни ҳам қаноатланарли, деб бўлмайди-ку!

Ваҳоланки, олий ўқув юртларида ёшлар ўртасида атеистик тарбияни яхшилаш учун кўпгина чоралар кўриляпти. Ҳозир студентлар асосий фан сифатида ёки факультатив машғулотларда илмий атеизм асосларини ўрганадилар. В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети, Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика, Тошкент халқ хўжалиги институтлари партия ташкилотларининг ташаббуси билан студентлар учун доимий ишлайдиган атеизм лекторийлари ташкил қилинган. Республикамиз университетлари ва педагогика олий ўқув юртларининг тарих, фалсафа факультетларида студентларнинг бир қисми илмий атеизм соҳаси бўйича ихтисослашмоқда.

Бироқ атеистик тарбияга, ёшларда, шу жумладан студент-ёшларда илмий материалистик дунёқарашни шакллантиришга юзаки муносабатда бўлиш ҳолларига ҳали тўла барҳам берилгани йўқ. Кўп ҳолларда атеистик тарбияни йўлга қўйишни фақат лекция ва суҳбатлар ўтказишдан иборат деб тушунилади. Бунда ҳам ўқилган лекция ва суҳбатларнинг ёки уюштирилган тадбирларнинг сонига кўпроқ урғу берилади. Лекин лекторларнинг умуман жуда тўғри, сип-силлиқ сўзлари тингловчиларга қандай таъсир қилганлиги унутиб қўйилади. Айниқса, атеистик пропаганданинг ҳужумкор бўлиши кераклиги эътибордан четда қолмоқда. Қатор комсомол ташкилотлари атеистик пропагандани олиб боришда умуман қатнашмаётган ВЛКСМ аъзолари у ёқда турсин, ҳатто диний маросимларда иштирок этаётганларга ҳам тегишли чора кўрмайдилар. Бундай принципсизлик оқибатида атеистик тарбия самарадорлиги тўла таъминланмаяпти.

Илмий материалистик дунёқарашга эга бўлган кишининг ғоявий-сиёсий эътиқоди, атеистик ишончи унинг қатъиятлиги, онглилиги, иродалилигида ҳам намоён бўлади. Маданий-техник илмий-атеистик савияси юқори бўлган кишигина ўз инсоний қадр-қимматини ерга урадиган, ор-номусини таҳқирлайдиган, иззат-нафсини ҳақоратлайдиган, ақл-заковатини бўғиб қўядиган таассублар, бидъат ва хурофотларни дадил улоқтириб ташлайди, улардан кескин юз ўгиради, бошқаларни ҳам бунга қатъий даъват этади. Шу сабабли ҳам ҳар бир кишида илмий материалистик дунёқарашни шакллантириш жуда муҳим масаладир. У атеистик тарбиянинг асосидир.

Ш. КАРИМОВ,
доцент.

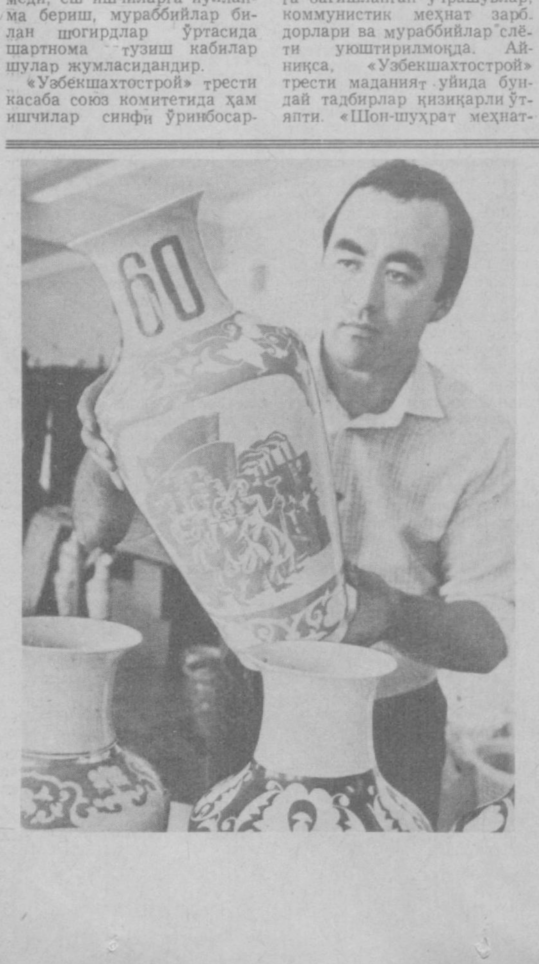

●

Тошкент чинни заводининг бир группа рассомлари томонидан Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган эсдалик чинни буюмлари яратилмоқда.

Суратда: эсдалик кўзасининг автори, рассом Равшан Тўрахонов тайёрлаган маҳсулотининг безагини кўздан кечирмоқда.

В. Сироткин фотолари.

●

Хасковска ТРИБУНА саҳифаларида

ЛЕНИНГРАДЛИКЛАР МИННАТДОРЧИЛИГИ

«Млада гвардия» машинасозлик заводида ишлаб чиқарилаётган машина ва ускуналар Совет Иттифоқидаги кўпгина тамаки фабрикаларида ўрнатилган. Жумладан, Москва, Кишинёв, Ереван, Олмаота ва Львов шаҳарларидаги тамаки фабрикаларида бу заводда тайёрланган юксак унумли машиналар ишлаб турибди.

Ўтган йил бошидан эса хасководик машинасозлар Ленинграддаги Урицкий номли ишлаб чиқариш бирлашмасига ҳам машина-ускуналар етказиб бера бошладилар. Уларни монтаж қилишда совет мутахассислари билан биргаликда болгариялик инженерлар ва ишчилар қатнашдилар. Улардан Д. Братанов, Д. Милушев, К. Мариновлар янги технологик линиядаги машина-механизмларда ишлайдиган ленинградликларга илғор иш услубларини ўргатдилар.

Яқинда Ленинграддаги Урицкий номли ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Г. Сологуб, партия комитетининг секретари Н. Калинин, касаба союз ташкилотининг раиси Л. Сеферовдан хасководик машинасозларга бир мактуб келади. Унда болгар машинасозлари ва мутахассисларига Ленинграддаги ишлаб чиқариш бирлашмасини реконструкция қилишда актив қатнашганликлари учун самимий миннатдорчилик изҳор этилади.

СОВЛИҚЛАР МАШИНАДА СОҒИЛАДИ

«Клокотница» агросаноат комплексининг «Болярово» фермасида совлиқларни машинада соғишга мўлжалланган ўлкада биринчи қурилма фойдаланишга топширилди. Болгариянинг Панатюришче шаҳридаги машинасозлик заводида тайёрланган бу аппаратлар 500 бош совлиқни соғишга мўлжалланган. Ундан фойдаланиш фермада меҳнат унумдорлигини 1,5 баравар ошириш имконини беради.

Хасководаги бу агросаноат комплекси фермаларида совлиқлардан олинаётган сут йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Жумладан «Болярово» фермаси коллективи шу йилнинг биринчи ярмида ҳар бир совлиқдан 65 литрдан, жами 13 тонна сут соғиб олди.

Совлиқларни соғишга мўлжалланган қурилмаларни бошқа агросаноат комплексларининг қўйчилик фермаларида ҳам монтаж қилиш кўзда тутиляпти.

ВИНОЛАРГА ОЛТИН МЕДАЛЛАР

Хасково округининг турли виночилик корхоналарида ишлаб чиқарилган винолар тўртинчи халқаро конкурсда юксак баҳоланди. Жумладан, Любимец ва Хасково вино заводларида ишлаб чиқарилаётган «Мерло» ва «Бисер» виноларига олтин медаллар берилди. Шунингдек, бошқа вино заводларида ишлаб чиқарилаётган винолардан тўрт хилига олтин ва биттасига кумуш медаль берилди.

Ҳозирги пайтда Болгария виноси жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида машҳур. Халқаро конкурсда олтин медаллар билан тақдирланган винолар ҳам кўплаб миқдорда чет элларга экспорт қилинади.

Қишлоққа—малакали кадрлар

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Колхоз ва совхозларни раҳбар кадрлар ва мутахассислар билан таъминлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда уларнинг роли ва масъулиятини ошириш» ҳақидаги қарорида партия аграр сиёсати ҳамда Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассисларининг билим савиясига боғлиқ эканлиги алоҳида таъкидланган.

РАҲБАР МАСЪУЛИЯТИ

Бугунги кунда биргина Тошкент областидаги 109 колхоз раисидан 98 нафари олий, 12 нафари ўрта махсус маълумотга эга. Қишлоқ хўжалик министрлиги системасидаги 26 совхоз директорининг ҳаммаси олий маълумотли, 106 бўлим бошқарувчиларидан 35 киши олий, 33 киши ўрта махсус ихтисосга эга бўлиб, қолган 38 нафари тажрибакорлардир. Шунингдек, бошқа давлат хўжаликларида ишлаётган 2530 нафар ўрта бўғинга мансуб раҳбар кадрларнинг 308 нафари олий, 825 нафари ўрта махсус ихтисосга эгадир.

Хўжаликлар, паррандачилик фабрикалари ва агросаноат комплексларини юқори малакали мутахассис кадрлар билан таъминлаш қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришнинг муҳим шартларидан биридир. Бу жиҳатдан пойтахт областида планли равишда иш олиб борилаётир. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари кадрларнинг ўз соҳаларининг билимдонлари бўлиши, ишлаб чиқаришнинг барча шарт-шароитларини тўла ўзлаштиришлари, фойдаланиладиган техникани ўрганиш ва муайян назарий билимга эга бўлишлари учун муттасил ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Тошкент, Самарқанд қишлоқ хўжалик институтлари, Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти ҳамда Андижон пахтачилик институти қошидаги махсус факультетларда колхоз-совхозлар раҳбар кадрлари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ўқуви ташкил этилган. Ўнинчи беш йиллик мобайнида бу факультетларда 738 нафар раҳбар ходим ва мутахассис область хўжаликларидан келиб ўз малакаларини оширишга муваффақ бўлди.

Шу йилнинг январь ойида Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида 12 нафар колхоз раиси, 5 нафар совхоз директори, 10 нафар бўлим бошқарувчиси ва 7 нафар бош агроном қайта тайёрланди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қошидаги раҳбар ходимлар малакасини ошириш институтида район агросаноат бирлашмалари раисларининг ўринбосарларидан 5 киши таҳсил кўрди. Академик Скрябин номидаги Москва ветеринария академияси, Ленинград ветеринария институти ҳамда Бауман номидаги Қозон ветеринария институтида ўтган ўқув йилида Тошкент области хўжаликларидан 16 нафар бош ветеринария врачи ўз малакасини оширди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини муваффақиятли юксалтиришда колхоз-совхозларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ҳам муҳим аҳамият касб этади. Сўнгги йилларда область хўжаликларига минерал ўғитлар, қурилиш материаллари, турли хил ускуна ва техника, қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларига қарши курашиш воситаларини етказиб бериш сезиларли даражада кўпайди. Комплекс механизация, автоматика, мелиорация соҳасидаги ютуқлардан фойдаланиш эвазига тармоқ интенсив равишда бирмунча ривожланди. Бу ўринда асосий йўналишлар бўйича малакали мутахассислар тайёрлаш даражаси кескин ошиб борганлигини алоҳида таъкидлаш лозим. Ҳозир шу мақсадда областда 8 та қишлоқ хўжалик техникумлари фаолият кўрсатяпти. Улар барча район, колхоз, совхоз, паррандачилик фабрикалари ҳамда агросаноат комплексларига малакали ўрта бўғин мутахассис кадрларни тайёрлаб беришда амалий ёрдам кўрсатмоқда. Ўтган йили бу билим даргоҳларини 16 ихтисослик бўйича 1595 нафар ўрта бўғин мутахассис-кадрлари муваффақиятли битириб чиқди. Айни вақтда эса 6286 нафар ўқувчи таҳсил кўрмоқда.

Тошкент ҳисобот-бухгалтерия, қишлоқ хўжалиги техникумлари ва «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми базасида ўрта бўғин раҳбар кадрларнинг малакасини ошириш мактабларида ўнинчи беш йиллик мобайнида 780 нафар мутахассис тайёрланди. Бундан икки йилча муқаддам Мусамуҳамедов номидаги Тошкент мева-сабзавотчилик техникуми базасида қишлоқ хўжалигини бошқариш область мактаби барпо этилганди. Бу мактабда билим олган 60 тингловчи фан-техника ҳамда қишлоқ хўжалигини бошқаришда илмий асосланган методларни, планлаштиришдаги асосий йўлларни қунт билан ўргандилар. Чунки область хўжаликлари йил сайин катта қувватга эга бўлган замонавий қишлоқ хўжалиги техникаси, автомашиналар, турли қурилиш материаллари, заҳарли химикатлар ва гербицидлар билан таъминланаётганлиги шуни тақозо этмоқда.

Қишлоқ хўжалигига оид билимларни, илғор тажрибаларни меҳнаткашлар ўртасида пропаганда қилиш учун область хўжаликларида 14 та қишлоқ хўжалик билимлари халқ университетлари фаолият кўрсатмоқда. Уларга жалб этилган 2620 кишидан 1110 нафари совхоз ишчилари, 360 нафари колхозчилардир.

Сўнгги йилларда СССР тракторсозлик ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигига қарашли йирик заводлар базасида янги машиналар системаларини ўрганиш бўйича ташкил этилган республикалараро курслар Ўзбекистон механизаторлари ва инженер-техник кадрлари учун чинакам дорулфунун вазифасини ўтамоқда. Пойтахт области хўжаликларидан «Ростовсельмаш» ва Таганрог заводларига бир ойлик муддат билан юборилган 45 инженер-техник янги техника системасини мукаммал ўрганиб қайтди. Меҳнатни ҳимоя қилиш ва техника хавфсизлиги бўйича ихтисослаштириш республика мактабида эса 36 киши таълим олди.

Тошкент области пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни 33 центнерга етказиб, давлатга 435000 тонна қимматбаҳо хом ашё сотишга аҳд қилишган. Етиштириладиган ҳосилнинг 370 минг тоннаси машиналар ёрдамида териб олинади. Шу билан бир қаторда 3200 гектар суғориладиган янги ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритилади, 5560 гектар майдон капитал планировка қилиниб, 3370 гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалиги ишларини илмий асосда олиб боришни, ишлаб чиқаришга прогрессив технология ва илғор тажрибаларни дадил қўллашни талаб қилади. Бунда қишлоқ мутахассислари, ўрта бўғин раҳбар кадрлари, шубҳасиз, ҳал қилувчи роль ўйнайдилар. Шу боисдан ҳам уларни тайёрлаш ва тарбиялаш, билим савиялари, касб-маҳоратлари, ташаббускорликларини ошириб бориш область ҳамда район қишлоқ хўжалик органларининг доимий диққат марказида турмоғи лозим.

Р. ЗУФАРОВ,
Ўзбекистон қишлоқ хўжалик министрлиги республика ўқув методик кабинетининг катта методисти.

● Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозда чорвачиликнинг мустаҳкам озуқа базасини яратишга алоҳида эътибор берилмоқда. Озуқачилик бригадалари билан бир қаторда пахтачилик бригадаларида ҳам маълум миқдорда озуқа экинлари етиштирилмоқда. Турсунбой Мирсолиев бошлиқ бригада коллективи бу йил 10 гектар ердаги лавлагини парвариш қиляпти. Коллектив аъзолари ҳар гектар майдондан 1000 центнердан ҳосил олишга аҳд қилишган.

Суратларда: бригада бошлиғи Т. Мирсолиев (чапдан), участка бошлиғи З. Хўжабеков, колхоз аъзоси А. Ражабов ва механизатор М. Ғафуровлар бажарилган ишларни ҳисоб-китоб қилишяпти. Пастда эса лавлагига ишлов бериш пайти тасвирланган.

М. Қорабеков фотолари.

ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ҲИСОБИГА

ИККИНЧИ ўқув ишлаб чиқариш комбинати Чилонзор районининг пешқадам корхоналаридан ҳисобланади. Унинг коллективи давлат планларини бажаришда яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Бу йил пландан ташқари 50 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш ҳақидаги мажбуриятини ҳам шараф билан уддаламоқда.

Эришилаётган ютуқларга картон цехи ишчилари муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Азиза Аҳмадбекова, Шарифа Комилова, Раҳима Анорқулова, Исмоилжон Ҳолмуҳамедов, Дилфуза Тоирова ва Любовь Сухановалар шахсий мажбуриятларини муваффақиятли адо этишяпти. Улар ҳозирги вақтда ўн иккинчи беш йилликнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

Устозларидан ўрнак олган Г. Скобцева, У. Кольдина, Р. Анорқулова, А. Зокиров ва бошқа кўпгина ёш ишчилар ҳам унумли ишламоқдалар. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини беш йиллик шахсий планларини бажариш билан нишонлаш йўлида фидокорлик кўрсатишмоқда.

Корхона цехларида асосан аҳоли эҳтиёжлари учун маҳсулотлар тайёрланмоқда. Турли хил бўёқлар, пластмассадан уй-рўзғор буюмлари, хўжалик товарлари, жами 30 хилдан ортиқ буюм тайёрланмоқда. Уларнинг 12 таси Давлат сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Беш йиллик охиригача бундай юксак категориядаги маҳсулотлар 15 тага етказилади.

П. ЭРГАШЕВ.

ПУНКТ МАВСУМГА ШАЙ

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Кучлик пахта пункти коллективи янги ҳосилни қабул қилиш мавсумига тайёргарлик кўриш ишларини ниҳоясига етказди. Олти минг тоннадан зиёд «оқ олтин»ни бунтлашга мўлжалланган барча зарур тадбирлар кўрилиб, катта ҳажмда реконструкция ишлари амалга оширилди. Мавжуд техника воситалари жорий ремонтдан чиқарилди.

Тозалаш-қуритиш цехи, лабораториялар замонавий ускуналар билан жиҳозланди. Тарозилар, ўт ўчириш воситалари, 26 та хирмон ва брезентлар ишлатишга шай этиб қўйилди. Р. Хўжаев, М. Мамбетов, З. Логинов, И. Ерменко, И. Гамов сингари ўнлаб ремонтчилар бу ишларни амалга оширишда жонбозлик кўрсатишди. Уларнинг фидокорлиги эвазига катта ҳажмдаги тайёргарлик ишлари муддатидан анча илгари тугатилди.

С. СУЛТОНОВ.

Газетхон илтимосига кўра

ҚОН—ҲАЁТ МАНБАИ

Ҳурматли редакция қандай кишилар донор бўла оладилар? Нима учун беморларни даволашда қондан фойдаланилади? Қоннинг функциялари нималардан иборат?

Раъно АКБАРОВА, ўқувчи.

Узоқ йиллардан буён оғир касалликларни даволашда қондан фойдаланиб келинмоқда. Республикамизда бундай хайрли ишни амалга оширувчи махсус шифохоналар мавжуд. Ўзбекистон гематология ва қон қуйиш илмий-текшириш институти, қон қуйиш станциялари ҳамда бўлимлар ишлаб турипти. Қон қуйиш хизматини ташкил этувчи бу муассасалар ишининг даражаси ва сифати кўп жиҳатдан донорларга — ихтиёрий равишда қон топширувчиларга боғлиқ.

Қоннинг таркиби мураккаб ва кўпдан-кўп хусусиятлари борлиги маълум. Қон ўзига хос суюқ тўқима бўлиб, танада доимо ҳаракат қилиб туради. Ҳар бир одамда унинг ҳажми гавда вазнининг ўн учдан бир қисмига тўғри келади. Қонда эритроцит—қизил қон таначалари, лейкоцит — оқ қон таначалари, тромбоцит — қон пластинкаларидан иборат бирикмалар бор.

Ўз функциясига кўра қон организмда ҳар хил вазифаларни бажаради. Масалан, катта ёшдаги одам бир меъёрда ҳаёт кечирганда ҳар суткада 600 литргача кислород истеъмол қилиб, 480 литр карбонат ангидрид газини чиқаради. Шундай катта вазифани бир куб километрда жойлашган қондаги 4,5—5,0 миллион эритроцит бажариб беради. Қизил қон таначалари ўпкадан ўтар экан, улар ҳавога тўйиниб олади ва қон оқими билан бирга юракнинг майда қон томирларига тўхтовсиз кислород етказиб беради. Шунинг учун эритроцитларни «қон ўпкачалари» ёки «молекуляр ўпкачалар» деб ҳам аташади.

Лейкоцитлар ҳар куб миллиметр қон томчисида 5000—9000 атрофида бўлади ва организмни юқумли касалликлардан сақлаш вазифасини ўтайди.

Қоннинг энг майда элементлари тромбоцитлардир. Улар томир жароҳатланган ҳолларда қоннинг ивишида ёрдам беради. Ҳар бир куб миллиметр қонда 200—300 минг тромбоцит бор.

Медицина қоннинг ўзгариши натижасида турли хил касалликлар келиб чиқишини аллақачон аниқлаган. Масалан, кам қонлик касаллиги қизил қон таначаларининг камайиши туфайли рўй беради. Оқ қон таначалари камайиб кетганда эса киши лейкозга учраши мумкин.

Ҳар хил қон касалликларини даволашда донор қонидан тайёрланадиган препаратлар ишлатилади. Донорлар ўз қонини хасталарга ихтиёрий равишда ҳадя қилувчи олижаноб кишилардир. Бундай кишилар турли қон хизмати станцияларига бориб врач кўригидан ўтгач, белгиланган миқдорда қон топширадилар. Донорлик киши саломатлигига путур етказмайди. Жуда кўп йиллар давомида қон топшириб, юксак шарафга лойиқ бўлиб келаётганлар оз эмас. Масалан, Ўзбекистон гематология ва қон қуйиш илмий-текшириш институтининг ходимлари — олий категориядаги врач Людмила Ивановна Жук, медицина ҳамшираси Ангелина Федоровна Дементьева, медицина ходими Эмма Леонидовна Шкильнюк, ҳамширалар Зебо Саидмуродова, Фарида Мансуровалар ўн беш — йигирма йилдан бери қон топшириб келмоқдалар. Яқинда улар «СССР фахрий донори» деган номга сазовор бўлишди.

Бизнинг мамлакатимизда ёши ўн саккиздан олтмишгача бўлган хотин-қизлар ва эркаклар донор бўлишлари мумкин. Донорлик ҳам ҳар хил бўлади. Жумладан, йилига камида бир марта қон топшириб, берган қони эвазига ҳақ олмайдиган кишилар бадалсиз донорлар деб аталадилар. Топширган қони учун ҳақ оладиган кишилар эса кадр донорлар ҳисобланадилар. Бундан ташқари, беморларнинг қариндош-уруғлари ҳам қон бериши мумкин, улар эса қариндош донорлар деб юритилади.

Шу нарсани яна бир бор таъкидламоқчимизки, узоқ йиллар давомида қон бериш донорларнинг меҳнат фаолиятини асло пасайтирмайди. Соғлом киши 400—500 миллиметр қон йўқотганида ҳам организмга зарар етмайди. Демоқчимизки, донорлик ўта масъулиятли ва шарафли фазилатдир. Чунки, сиз ўзингизнинг «бир неча томчи» қонингиз билан кимларгадир ҳаёт бахшида этишингиз мумкин.

А. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
медицина фанлари кандидати.

ЧЭТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ФЕСТИВАЛЬ ФОНДИГА

ВАРШАВА, 16 июль. (ТАСС). Бу ерга 500 нафар совет комсомол-студентлари келди. Улар Польша ва бошқа социалистик мамлакатлар ёшларининг вакиллари билан бирга бир ой мобайнида ПХР қурилишларида ёшлар ва студентлар XII жаҳон фестивали фондига ишлайдилар.

Ленин комсомоли вакиллари бу ерда кўплаб марокли тадбирларда иштирок этадилар. ПХРнинг 40 йиллигини ҳамда комсомолга Ленин номи берилганлигининг 60 йиллигини байрам қилиш доирасида Польша ёшлари билан кўпдан-кўп учрашувлар ўтказишни ҳам кўзда тутади.

Шу куни Польша социалистик ёшлар иттифоқларининг 500 вакили Ленинграддан Қозоғистонгача совет қурилишларида ўз меҳнат семестрини бошлади.

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШ ОЙЛИГИ

ДЕҲЛИ, 16 июль. (ТАСС мухбири). Кўп миллионли Ҳиндистон халқи ер юзидаги тинчликсевар кучларнинг ҳозирги АҚШ маъмурияти тажовузкорлик йўлига қарши курашига тобора активроқ қўшилмоқда. Шу кунларда мамлакатнинг ҳамма штатлари ва иттифоқчи территорияларида тараққийпарвар жамоат ташкилотларининг ташаббуси билан ўтказилаётган тинчлик учун кураш умуммиллий ойлиги доирасида оммавий намойишлар, митинглар, йиғилишлар бўлиб ўтмоқда.

Биҳар штатининг Сасарам шаҳрида «Йўқолсин ядровий қуролланиш пойгаси!», «Космоснинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаймиз!» деган шиорлар остида юриш бўлиб ўтди. Жаҳонга ҳукмрон бўлишга интилаётган Вашингтон Европада ўзининг «Першинг-2» ва қанотли ракеталарини жойлаштирмоқда. Бу — ядровий фалокатга олиб борадиган бениҳоя хатарли қадамдир, деди Умумҳиндистон тинчлик ва бирдамлик ташкилотининг шу штатдаги секретари Ражнанадан Сингх юриш қатнашчиларига мурожаат этиб. Энди Пентагон қуролланиш пойгасини мутлақо янги жойда — космик фазода давом эттиришни мўлжалламоқда, космик қуролни зудлик билан яратмоқда. АҚШ СССРнинг космос ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик мақсадида музокаралар бошлаш тўғрисидаги аниқ ва равшан таклифидан бўйин товламоқда, деб таъкидлади у.

Таниқли ҳинд ёзувчиси Раж Баҳодир Ҳаур «АҚШнинг сулҳпарварлиги» тўғрисида Оқ уй берган баёнотларни очиқдан-очиқ иккиюзламачилик деб атади. У Мадхия-Прадеш штатининг Бхопал шаҳридаги митингда сўзга чиқиб, Вашингтоннинг сафсатабозлиги бундан буёнги қуролланиш пойгаси режаларини ниқоблашни ва НАТО блокининг қузғунларча йўлидан жуда ташвишга тушган жаҳон жамоатчилигини чалғитишни кўзлайди, деб уқтирди.

Мамлакатда бўлиб ўтаётган намойишларнинг қатнашчилари АҚШнинг ривожланаётган ёш давлатларга ва умуман қўшилмаслик ҳаракатига ўтказаётган ҳарбий-сиёсий ва иқтисодий тазйиқи кучайиб бораётганлиги муносабати билан қаттиқ ташвиш билдирдилар. АҚШ Гренадага интервенция қилди, Никарагуага қарши пинҳона уруш олиб бормоқда, Куба ва бошқа кўпгина қўшилмаган мамлакатлар шаънига тинимсиз дўқ-пўписа қилиб турибди, деб таъкидлади таниқли жамоат арбоби А. Д. Гупта Уттар-Прадеш штатининг Варанаси шаҳридаги митинг минбаридан сўзлаган нутқида. Қўшма Штатлар ер юзининг турли жойлардаги мавжуд можароларни кучайтиришга ва янги можароларни келтириб чиқаришга интилмоқда. АҚШ Ҳиндистонга доимо дўқ-пўписа қилиб келмоқда. «Тез ҳаракат қилувчи кучлар» деб аталган жандармчи кучлар бизнинг мамлакатимизга катта хавф солмоқда. Пентагон бу кучлардан Ҳинд океани ҳавзасида фойдаланишни мўлжалламоқда, Дьего-Гарсия оролидаги Америка базаси регнондаги агрессиянинг катта майдони бўлиб қолди. Америка-Покистон ҳарбий иттифоқи, Исломободга кўплаб қурол-яроғ ва ҳарбий техника етказиб берилаётганлиги ҳам олисга борадиган мақсадларни кўзлайди. Покистон дунёнинг шу районида АҚШ империализмининг манфаатлари ҳимоячиси ролини ўйнамоқда, деб таъкидлади нотиқ.

А. ВИНОГРАДОВ.

ЛИВАНДАГИ ВОҚЕАЛАР

БАЙРУТ, 16 июль. (ТАСС мухбири). Исроил Ливандаги вазиятнинг нормаллашувига тўсқинлик қилишга уриниб мамлакатнинг оккупация қилиб олинган районларида ҳарбий тайёргарликларни кучайтирмоқда. Ливандаги Исроил қўшинлари группасининг қўмондони генерал Ш. Илиа инспекция мақсадида Бекаа водийсига сафар қилганидан кейин Рашая ал-води ва Мадуха аҳоли пунктлари теварагида босқинчиларнинг инженерлик бўлинмалари эски позицияларни мустаҳкамлашга ва янги истеҳкомлар барпо этишга киришди. Ҳар куни Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Бекаа водийси ва тоғли Ливан тепасига иғвогарлик мақсадида учирилмоқда. Бир неча бор улар Байрут тепасидаги товуш тўсиғидан ошиб ўтди.

«Ас Сафир» газетасининг масъул директори Б. Ас-Сабоҳ шанба куни шу газетанинг бош редактори Т. Салмонга қилинган суиқасдни шарҳлаб, шу жиноятда Исроил махсус маҳкамаларининг қўли бор, деб уларни айблади. «Ас-Сафир» газетаси ҳамиша Тель-Авив сиёсатининг тажовузкорлик моҳиятини фош қилиб келган, оккупациячи қўшинларнинг мамлакат территориясидан ҳеч сўзсиз олиб чиқиб кетилишини изчиллик билан талаб қилган эди.

Интервенциячиларнинг бедодлиги Ливан ватанпарварларининг тобора кучли қаршилигига дуч келмоқда. Кечаги кун давомида ватанпарварлар тўрт марта муваффақиятли операция ўтказиб, Сайда шаҳрида ва Магдуша қишлоғида агрессорларнинг соқчиларига ҳужум қилдилар. Набатия ва Газияда Исроилнинг иккита бронетранспортёри партизанлар қўйган миналарга дуч келиб портлаб кетди. Натижада босқинчилар каттагина талафот кўрдилар.

Ливан пойтахтидаги вазият осойишта бўлиб турибди. Халқаро Байрут аэропорти ва денгиз порти ишламоқда, саноат-тижорат ишлари йўлга қўйилмоқда.

О. ЗУЕНКО.

АРАЛАШУВНИ КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР

● ЛУАНДА. АҚШ билан ЖАР Ангола Халқ Республикасидаги революцион жараёнга путур етказишга уриниб, Анголага қарши контрреволюцион гуруҳларни қўллаб-қувватлашни кучайтирмоқдалар, деб хабар қилади АНГОП ахборот агентлиги. Вашингтон билан Претория ўзининг махсус маҳкамалари орқали АХРга қарши пинҳона урушда бевосита қатнашмоқдалар, деб таъкидлайди агентлик. Улар терроризмни асосий қурол қилиб олиб, жиноятчилар ва халқаро қароқчилар қабилида иш тутмоқдалар. Шу мамлакатларнинг махсус маҳкамалари қўғирчоқларнинг тўдаларига пул, қурол, махфий ахборот бериб турибдилар, уларга мадад берувчи қотилларни ёлламоқдалар, Ангола территориясидаги газандалик ҳаракатларига бош-қош бўлиб турибдилар. Жамики халқаро ҳуқуқларни ва БМТ қарорларини оёқости қилишдан иборат бўлган мана шундай хатти-ҳаракатлар, деб уқтиради АНГОП агентлиги, АҲРга қарши контрреволюцион ҳаракатга Вашингтон билан Претория бошчилик қилаётганини яна бир бор тасдиқлайди.

(ТАСС).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ВЕНА. Юқори ва қуйи Австрия территорияси устидан шаррос ёмғир ва йирик дўл билан мисли кўрилмаган қаттиқ бўрон ўтди. Тезлиги соатига 100 километргача етган бўрон минглаб дов-дарахтларни, телеграф ва электр линия устунларини ағдарди, шаҳарлар ва аҳоли пунктларидаги юзлаб уйларнинг томларини учириб кетди. Уйларнинг кўпдан кўп ертўлалари, кўчалардаги ер ости йўлаклари, кўчаларнинг бутун-бутун участкаларини сув босди. Бир қанча жойларда электр энергия таъминоти узилиб қолди, телефон ишламай қўйди.

Деҳқончиликка катта зарар етди. Кўпгина районларда дон ҳосили тамомила пайҳон бўлди, сабзавот далалари ва мевазорлар жиддий зарар кўрди.

● КОБУЛ. Демократик Афғонистонда ер—сув ислоҳоти муваффақият билан амалга ошириб борилмоқда. Яқинда Жузжон вилоятидаги Жалолобод районида илгари ерсиз 500 деҳқон оиласи ерли бўлди. Бахтар агентлигининг хабар беришича, ер ҳужжатларини топширишга бағишлаб ўтказилган митингда деҳқонлар меҳнат аҳли манфаатларини ҳимоя қилиш сиёсатини ўтказаётганлиги учун мамлакат ҳукуматига миннатдорчилик билдириб, Афғонистондаги Апрель революциясини тўла-тўкис қўллаб-қувватлашларини айтдилар.

● АККРА. Вашингтон гўё АҚШ Африка жанубида «Тинчлик ва барқарорлик»ка интилмоқда деб жаҳон жамоатчилигини ишонтириш мақсадида шовқин-сурон билан авж олдириб юборган ташвиқотчилик кампанияси ҳеч кимни лақиллата олмади, деб ёзади Ганада чиқадиган «Пиплз ивнинг ньюс» газетаси. Ҳақиқатда эса Вашингтон ЖАР ирқчиларига ҳар томонлама ҳарбий ва иқтисодий мададни кучайтирмоқда — деб уқтиради газета. Оқ уй бу ирқчиларни халқаро майдондаги яккалантиришдан қутултиришга, қитъа жанубида империализмнинг позициясини сақлаб қолишга зўр бериб уринмоқда.

ЖАРдаги шармандали апартеид режимини тугатмай ва Намибияни озод қилмай туриб Африка жанубида мустаҳкам тинчликни таъминлаб бўлмайди, деб таъкидлайди «Пиплз ивнинг ньюс» газетаси.

(ТАСС).

ИРОҚ-ЭРОН МОЖАРОСИ

● БАҒДОД, 16 июль. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотида қуйидагилар маълум қилинган: Ироқнинг ҳаво ҳужумидан мудофаа воситалари кеча Басрадан шарқ томондаги районда Эроннинг учувчисиз самолётини уриб туширдилар. Ироқ артиллерияси Дажаладан шарқ томондаги оператив зонада душман позицияларини ўққа тутди.

● НИКОСИЯ, 16 июль. (ТАСС). Теҳрон радиоси хабар беради: фронтнинг шимолий участкасида Ироқнинг бир самолёти уриб туширилди. Ироқ артиллерияси Эрон жанубидаги Абадан шаҳрини ўққа тутди. Бир қанча граждан объектларига зарар етказилди.

● АНГЛИЯ. Шахтёрларнинг умуммиллий иш ташлашини қўллаб-қувватлаб намойишга чиққанларга қарши Лондон полицияси йирик жазо операцияси ўтказди. Намойишчиларнинг кўпмингкишилик колонналари Буюк Британия парламенти биносига яқинлашганда, уларни кўп сонли полициячилар қарши олдилар. Бўлиб ўтган тўқнашув давомида намойиш қатнашчиларидан 100 кишидан кўпроғи қамоққа олинди.

Суратда: полициячиларнинг намойишчилар билан тўқнашуви пайти.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

● АРХЕОЛОГИЯ

ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИЛЯПТИ

Миср—француз қўшма экспедицияси аъзолари Наполеон флоти кемаларини сувдан олиб чиқиш юзасидан иккинчи босқич ишларига тайёргарлик кўришмоқда. Маълумки, бу кемалар 1798 йилда Ўрта ер денгизида Абукир бўғози районида адмирал Нельсон қўмондонлигидаги инглиз эскадраси томонидан сувга чўктириб юборилган эди.

Қўшма экспедициянинг француз раҳбари Жак Дюманинг маълумотига кўра, бу сафар «Орьян» кемаси ўрганилади. Бу ерда тарихий топилдиқлар топилиши турган гап, деди у.

● «ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

ОЛИМПИАДАЧИЛАРГА ТАҲДИД

Рейтер агентлигининг Шри-Ланка Миллий Олимпиада комитети вакилининг маълумотига кўра берган хабарида айтилишича, бу мамлакат аъзолари ёзги Олимпиада ўйинларида иштирок этишса, ирқчилар томонидан жисмоний таҳқирланиши мумкин.

Америкалик ирқчилар «Олимпиада медаллари фақат оқ танлилар учун» деб даъво қилмоқдалар. Худди шундай дўқ-пўписалар Малайзия ва Сингапур олимпиада терма командалари аъзоларига ҳам билдирилди.

● ФАКТНИНГ ЎЗИ

МОТОЦИКЛДА ЗИНАПОЯ БЎЙЛАБ

«Гиннес рекордлар китоби»га яна бир рекорд қайд этилди. Канадалик мотоцикл ҳайдовчилардан бири Торонто (Канада)даги 553 метрли минорага мотоциклда чиққан. Мотоциклчи 1.760 зинапоя бўйлаб бир соат мобайнида юқорига чиқди.

САНЪАТ ОЛАМИДА

«УСТА»НИНГ УСТАЛАРИ

Ўзбек халқ амалий санъати тарихи қадим-қадимга бориб тақалади. Буни бизга кўҳна шаҳарларимиз обидаларидаги ранго-ранг жилолар кўрсатиб турибди. Такрорланмас гўзаллик тимсоли бўлган зардўзлик, заргарлик, каштачилик буюмлари, ганч ўймакорлик санъати — буларнинг бари ота-боболаримизнинг олтин қўллари мўъжизалар яратишга қодирлигини яна бир бор исботлайди.

Бу маданий меросимизни давом эттириш, ривожлантириш керак. Бунинг учун амалий санъат бирлашмаси ташкил этиш, уни саноат асосига кўчириш ҳақидаги фикр машҳур рассомлар Чингиз Ахмаров, Ниёзали Холматов, Шомаҳмуд Муҳаммаджоновларни сира тинч қўймади. Бу қимматли ташаббусга ҳеч ким монелик қилмади. Тез орада гўзаллик яратиш ишқидаги санъаткорларнинг катта группаси бир коллективга бирлашди. Унга «Уста» деб ном берилди.

Изланиш, ўрганиш, ижод меҳнати бошланди. Рассомлар, аввало, тарихий манбаларга мурожаат этдилар. Самарқанд, Бухоро, Хивадаги ёдгорликларни кўздан кечирдилар. Тошкент санъат музейи экспонатлари эса ўрта асрнинг амалий санъат намуналари ҳақида маълумотлар берди. Ижодкорлар бундай гўзалликни авайлаш, асраш, янгиларини яратиш, ота-боболаримиз анъаналарини давом эттириш керак деган хулосага келишди.

Изланувчан рассомлардан бири Ниёзали Холматов. У тасвирий санъат сабоқларини Москвада олган. Машҳур рассом Сергей Сафонов раҳбарлигида Шарқ санъати сирларини ўрганган.

Шомаҳмуд Муҳаммаджонов эса, Тошкент рассомчилик билим юртини тугатган. Сўнгра, А. Навоий номли адабиёт музейида профессор Ҳамид Сулаймонов раҳбарлигида Шарқ классик бадиий асарларидаги тасвирлар технологияси, услуби намуналарини жиддий ўрганди.

Таниқли рассом «Уста» халқ амалий санъати ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам ижоднинг шу йўналиши бўйича катта ишлар бошлади. Унинг асарларини кўздан кечирар экансиз, бунинг гувоҳи бўласиз.

Мўйқалам, лак-бўёқ, тухум сариғи, ёғоч, металл — рассомнинг хомашё ва асбоб-ускуналари шулардан иборат. Лекин улар моҳир қўлларда ҳақиқий мўъжиза яратяпти. Рассомлар палех усталари ишлаган мўъжазгина қутилар ва заргарлар тайёрлаган тақинчоқларга турли тасвирлар чизадилар. Ғайрат Камолов, Наталья Нам, Ғани Алдашевларнинг сюжетли композициялари, Мунита Сотиболдиева, Интизом Асқархўжаевларнинг аёллар тақинчоқлари юксак маҳорат билан яратилган.

«Сизга катта муваффақиятлар тилайман, «Уста»нинг ижодкорлари»,— деб ёзибди Палех район партия комитетининг секретари А. Соколов.— Шарқнинг буюк санъатини давом эттириб, катта ишлар қиляпсиз. Мен асарларингизда Палех санъати таъсири борлигини кўрдим ва фахрландим».

Дарҳақиқат тошкентлик ижодкорлар Палех санъатини ўрганяптилар. Ундан самарали фойдаланяптилар. Лекин ҳар икки миллат санъати миллийлиги билан бир-биридан кескин фарқ қилади. Ижод усули эса бир-бирига яқин. Рассомлар тез-тез дўстлар ҳузурида ҳисобот кўргазмалари билан меҳмон бўладилар.

Биз сизга ҳикоя қилаётган лак-бўёқ миниатюраси илмий лабораторияси «Уста»нинг йирик бўлими ҳисобланади. У илмий даргоҳда мунтазам равишда тарихий манбаларни ўрганмоқдалар. Янги мавзу, янги йўналишлар борасида тадқиқотлар ўтказилади.

Талабчан раҳбар, Ўзбекистон ССР халқ рассоми, СССР Давлат мукофотининг лауреати Чингиз Ахмаров раҳбарлигидаги ижодий коллектив санъатнинг катта йўлидан боряпти. Биз уларга муваффақиятлар тилаш билан бирга санъат тарихи саҳифаларида қолажак ўлмас асарлар кутамиз.

О. АПУХТИН,
санъатшунос.

СУРАТЛАРДА: «Уста» халқ амалий санъати ишлаб чиқариш бирлашмасининг рассоми М. Собиров иш устида: Ч. Ахмаров ва Ш. Муҳаммаджоновларнинг классик асарлар учун чизган бадиий мукаммал расмлари санъатсеварларнинг юксак баҳосини олган.

Автор фотолари.

● СПОРТ ● СПОРТ

● ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРИЛДИ

Икки ойдан сўнг Тошкентда мактаб ўқувчиларининг XVII Бутуниттифоқ Спартакиадаси тантанали равишда очилади. Мусобақалар спортнинг 28 тури бўйича ўтказилади. Спартакиада эгалари бу катта спорт байрамига пухта ҳозирлик кўрдилар. Республиканинг 30 дан ортиқ спорт комплекси ёш спортчиларни қабул қилишга тайёр қилиб қўйилди. Мусобақаларни Бутуниттифоқ миқёсидаги мусобақаларда ҳакамлик қилиш тажрибасига эга бўлган 1408 нафар судья олиб боради.

Спорт байрамининг очилишига бағишлаб республика мактаб ўқувчилари катта программада оммавий, кўргазмали спорт ўйинлари тайёрламоқдалар.

● ЧИМ УСТИДА ХОККЕЙЧИ ҚИЗЛАР ЧЕМПИОНАТИ

Хотин-қизлар командалари ўртасида чим устида хоккей бўйича мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур ўйинлари ўтказилди: «Спартак» (Москва области) — «Колос» (Борисполь) — 0:2 ва 0:5, «Таурас» (Шяуляй) — «Политотдел» (Тошкент области) — 0:0 ва 2:2, «Крылья Советов» (Москва) — «Андижанка» (Андижон) — 4:0 ва 2:0, «Связист» (Олмаота) — ФИСК (Москва) — 0:1 ва 0:2.

27 очко тўплаган ФИСК командасининг хоккейчи қизлари турнирда пешқадамлик қилишмоқда. «Колос» командасининг спортчилари улардан бир очко орқада. «Крылья Советов» командасининг 18 очкоси бор.

ОГОҲ БЎЛИНГ, ОДАМЛАР!

АВТОБУС равон йўлдан бир маромда елиб бораяпти. Атрофга суқланиб боқаман. Табиат гўзаллиги бутун хаёлимни банд этган.

Шу пайт олд томондаги ўриндиқлардан бирида ўтирган аёлнинг ҳамроҳига уқтираётган гапи қулоғимга чалинди:

— Бечора она, ўғлим бирор кунимга ярайди, деб юрса-ю... Бу бўлса ..., — деди афсус билан бош чайқаб. Кейин кимгадир жаҳл қилгандай қўл силтади.— Бунақа бола бўлишини олдиндан билсанг, туғмай ҳам қўя қоласан.

— Бечорага қийин бўлди. Ишқилиб, бу ёғига тузалиб кетсин. «Ўзингдан чиққан балога, қайга борасан даъвога», деганлари шу-да,— иккинчи аёл ҳам унинг фикрини маъқуллади.

Чамаси бу суҳбат анча илгари — биз автобусга чиқмасимиздан олдин бошланганди. Беихтиёр диққатимни тортди.

Нигоҳини йўлдан узмай бораётган шофёр ҳам қизиқсиниб, суҳбатга аралашди:

— Шу гап ростми, холажон?

— Нима, қари бошим билан ёлғон гапирармидим,— боя гап бошлаган аёл оғрингандай бўлди. Кейин бир зум ўйланиб турдида, воқеани бир бошдан сўзлашга киришди...— Қўшнимиз Ҳалиманинг эри бахтсиз ҳодиса туфайли ҳалок бўлган эди. У қайта турмуш қурмади. Эридан қолган биттаю-биттагина ёлғиз ёдгори — ўғлини тишида тишлаб, «па-па»лаб катта қилди. Лекин кейинчалик бу иши учун маломатларга йўлиқди. Ўғли вояга етгач саёқ болаларга қўшилиб, ичадиган, кўча кезадиган, уйга алламаҳалда қайтадиган одат чиқарди. Онасининг ҳам, қўни-қўшниларнинг ҳам гапига қулоқ солмади.

Унинг ола-қуроқ кийимларидан, елкасига тушган сочидан уялган онаси бир куни «Лоақал сочингни калтароқ қилгин, болам», деб ёлворган экан, «пулдан чўзинг, кампир, сочни нима қилишни ўзим биламан» дебди.

Дарвоқе, ўз билганини қилиб кечаси яна маст-аласт қайтибди. Ҳалиманинг кўз ёшларига раҳми келган аёллардан бири унга «ўғлингиз ухлаётганда сочига қайчи уринг, кейин уялиб олдириб ташлайди», деб маслаҳат берибди. Афсус, энг даҳшатлиси ана шундан кейин бошланди. Сочига қайчи текканини сезмай кўчага чиқиб кетган ўғил 3 ўртоғи билан маст бўлиб уйга қайтди.

— Сочимни ким қайчилади?— деб бақирибди онасига остона ҳатламай. Юраги аллақандай кўнгилсизликни сезиб, шошиб қолган она унга гиргиттон бўла бошлабди.

— Мен, ўғлим, мен. Ҳеч киси йўқ, сал тартибга келтириб ол,— дебди она босиқлик билан. Сўнгра ўғлига пул узатибди. Шу топда у онасини тепиб йиқитади...

Аёлнинг ҳикояси шу ерга етганда кимдир чидай олмади:

— Вой аблаҳей!— деди нафрат билан.— Бундай фарзандни ер ютса минг марта яхши эмасми?!

Шу гапдан сўнг негадир ҳаммамиз жим бўлиб қолдик. Назаримда ҳамсуҳбатларимиз ноҳақ ҳақоратланган она, ноқобил фарзанд ҳақида ўйлаётгандай эдилар.

Қизиқ, менинг кўз ўнгимда эса қўшнимиз Турсунбой ака гавдаланди. Муштдайлигимданоқ Турсунбой аканинг онасини кўтариб юрганини жуда кўп кўрганман. Унинг онаси — Хайри холанинг икки оёғи ҳам ишламасди. Қишлоқда тўй ёки маърака бўлса ўғли кўтариб олиб бориб, олиб келарди. Эрта баҳорда эса илк куртаклар бош кўтариши биланоқ қишлоғимиз яқинидаги тепаликка чиқариб қўярди. Ўша ерда ўтириб Хайри хола бизга қизиқ-қизиқ эртаклар айтиб берар, яхшилик, эзгулик, садоқат ҳақидаги ўгитларини қулоғимизга қуярди.

Тўғри, бу баъзи одамларга эриш туюларди: «Каппа-катта одамнинг қилиб юрган ишини қаранг. Онажон, уйда ўтиринг, деса бўлмайдими», дегувчилар ҳам топиларди. Лекин Турсунбой ака бу гап-сўзларга парво қилмасди, онасининг кўнглига қарарди.

Бизлар эса бола бўлсак ҳам у кишига ҳавас қилардик. Чунки қишлоқда биргина Турсунбой ака онасини кўтариб юрарди-да. Афсус, энди Хайри хола ҳам, Турсунбой ака ҳам орамизда йўқ.

Ҳар сафар қишлоққа борсам, албатта, ўша тепаликка чиқаман. Тепалик Хайри холанинг майин овозини, нуроний чеҳрасини, турли-туман эртакларини ва қайтарилмас болалик дамларимни ёдга солади. Шунда ажабланаман, Хайри хола доим шукрона айтиб ўтирар, хасталигидан асло нолимасди. Сабабини энди-энди англаб ета бошладим. Унинг ҳар нарсадан устун ишончи, қувончи, ғурури-ю, суянчиғи ўғли — Турсунбойи бор эди.

Яна бир воқеани эслайман. Тенгдош ўртоқларимдан бири уйлангач, икки йилча тинчгина яшашди. Кейин оиладан уруш жанжал аримай қолди.

— Нима қилсам экан,— дея ҳасрат қилиб қолди бир куни ўртоғим. —Саида ойим билан айтишгани-айтишган. Сира ён бергиси келмайди. Икки гапнинг бирида «Ё мени денг, ё онангизни», деб ҳоли-жонимга қўймайди. Ажралай десам, ўртада фарзандимиз бор.

Очиғини айтганда бировнинг турмушига аралашиш одобдан эмас. Аммо эртасига тасодифан Саидани учратганимда дўстимнинг ҳасрати, онасининг аянчли қиёфасини эслаб, ўзимни боса олмадим.

— Саида,—дедим журъат қилиб,— онангизни яхши кўрасизми?

— Ҳа,— унинг кўзларида ҳайрат ифодаси пайдо бўлди.

— Қайнонангизни-чи?

Саида нигоҳини олиб қочди.

— Эрингизнинг онасидан кечишини жудаям хоҳлайсизми?— дедим сўзимда давом этиб.— Нега индамайсиз? Майли, эрингиз онасидан кечсин, лекин вақти келиб унга бошқа бир аёл учраса-ю, хотинингни қўйиб менга уйлан, деса, онасидан кечган кишининг сиздан кечмаслигига ишончингиз комилми? Ёки эрингиз «онангдан кечасан» деб ўзингиздан талаб қилса, нима қилардингиз? Ўзингиз ҳам онасиз-ку, ахир!

Саидага бошқа бир оғиз ҳам гапирмадим. Анча кун ўтгач, дўстим мени уйига таклиф қилди. Бордим. Қайтаётганимда Саида секингина «раҳмат, сизга» деди ва уялганидан қизариб ошхонага кириб кетди. Ҳозир уларнинг тинч, аҳил хонадонига кўпчилик ҳавас қилади...

Хўш, онасига қўл кўтарган мунофиқ фарзанддан нимани кутиш мумкин? Ундайларни оддийгина қилиб, тарбиясиз ёки ахлоқсиз деб бўлармикан? Автобусдаги суҳбатни эшитган ҳар бир киши шундай ўйларга бориши табиий. Онасига яхшилик қилолмаган, суянчиқ бўлолмаган фарзанддан эл-юртга, одамларга, жамиятга қандай наф тегади? Уларнинг яшашдан мақсади нима ўзи? Худбинлик, саёқ юриш, текин маишат эмасми?

Ҳалима онанинг ўғлига ўхшаганларни асло кечириш мумкин эмас. Онадек тенги йўқ улуғ зотни хўрлаш, оёқости қилишдан ортиқроқ гуноҳ, жиноят борми? Ён-берингизда онаизорни қадрига етмаётган оқибатсиз фарзандлар бўлса, бефарқ қараманг, огоҳ бўлинг, одамлар!

М. СОДИҚОВ.

ОҚИБАТ

Редактор **Н. НАСИМОВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
218 — ЎРТА ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984-1985 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тошларни кесиш, тошларга сайқал бериш, жиҳозлар электромонтажчиси, дурадгор, автослесарь, фрезерчи, электрогаз пайвандчиси, электр-пайвандчи, токарь, бўёқчи-сувоқчи, ғишт терувчи-бетончи, слесарь-ремонтчи, слесарь-сантехник, слесарь-асбобсоз, контроль-ўлчов приборлари ва автоматлари бўйича слесарь.

Билим юртига 14—17,5 ёшдаги 8—10 синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар (1 ва 3 йил ўқиш муддати билан) **қабул қилинадилар.**

3 йил ўқиганлар билим юртини тугатганлиги тўғрисида диплом оладилар, уларга 3—4 разрядли мутахассислик берилади.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчилар 3 марта бепул овқат билан таъминланадилар.

Билим юртини ўрта маълумот билан тугатганлар олий ўқув юртларига конкурсдан ташқари киришлари мумкин.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар директор номига ариза, таржимаи ҳол, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома, турар жойидан справка, 3Х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат ва характеристика топширадилар.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Билим юрти адреси: Ўрта Чирчиқ райони, Наримонов шаҳри, «Водник» массиви (133, 121-автобусларнинг «218-билим юрти» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
84-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984-85 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БЎЁҚЧИ — СУВОҚЧИ, БЎЁҚЧИ — ҚУРУВЧИ (бадиий безаш ва ганчкорликни биладиган), **ЭЛЕКТР — ГАЗ ПАЙВАНДЧИ, ПАРКЕТЧИ, ЙЎЛ МОНТЕРИ, БЕЗАКЧИ — ПЛИТКАЧИ, ҒИШТ ТЕРУВЧИ, ТЕМИР ЙЎЛЛАРНИ БЛОКИРОВКАЛАШ ВА МАРКАЗЛАШТИРИШНИ СИГНАЛИЗАЦИЯЛАШ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ — ЭЛЕКТРОМОНТАЖЧИ, СЛЕСАРЬ — САНТЕХНИК, ДУРАДГОР** (ёғочга ўйиб гул солувчи).

Ўқиш муддати — 1 йил ва 3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 14,15 ЁШЛИЛАР ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ — ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртида 3 йил ўқиган ўқувчиларга билим юртларини тугатгач тўлиқ ўрта маълумот ҳамда эгаллаган касблари бўйича диплом берилади.

Ўқувчиларга кунига уч маҳал иссиқ овқат ва бепул кийим-бош берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларнинг ишлаб топган меҳнат ҳақларидан 50 проценти уларнинг ўзига берилади. Ўрта маълумот билан билим юртига ўқишга кирганларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия тўланади. Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматини ўтаб қайтганлар учун ҳар ойда 72 сўмдан стипендия берилади.

Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келганлар темир йўлларни блокировкалаш ва марказлаштиришни сигнализациялаш бўйича слесарь — электромонтажчи ихтисослигига қабул қилинадилар. Улар учун ўқиш муддати 6 ой. Ҳар ойда 90 сўмдан стипендия берилади.

Билим юрти яхши жиҳозланган ётоқхонага, ошхонага ва спорт залига эга.

Бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секциялари мавжуд.

Билим юртини аъло баҳоларга битирганлар ўрта махсус ва олий ўқув юртларига ўқиш учун йўлланма билан юбориладилар.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ЎТКАЗИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (ёки аттестат), характеристика, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) **СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ҳамза райони. Слоним кўчаси, 113-уй (15, 23, 26, 61-автобусларнинг «Иззат магазини» бекати). Телефон 96 — 17 — 61.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ
214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь-универсал (токарь-каруселчи, программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори), **саноат ускуналари бўйича слесарь-ремонтчи, электр пайвандчи, слесарь, механик, йиғувчи, фрезерчи, электромонтажчи, машинада қолипловчи, слесарь-асбобсоз, штамповкачи.**

Ҳамма ихтисосликлар бўйича ўқиш муддати 6 ой.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини битириб олган аттестатдаги баҳоларининг ўртача бали 4,5 бўлганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Билим юртини битирган ўрта маълумотлиларга ҳам билим юртини тугатганлик тўғрисида аттестат берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия, ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 33 проценти берилади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолғу ансамбли ва миллий чолғу асбоблари ансамбли тўгараклари доимо ишлайди.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

ЎҚИШГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, турар-жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), 3х4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат, таржимаи ҳоли.

Бошқа шаҳардан келган ўқувчилар турар-жойларидан пропискадан ўчишлари ва билим юрти ётоқхонасига пропискадан ўтишлари ҳамда ўзлари билан шахсий учёт карточкаси, ВЛКСМ аъзолиги учёт карточкаси ва комсомол билетини олиб келишлари зарур.

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 29-трамвайлар, 8, 9, 115, 112, 72, 60, 24, 44-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати).

Ш. Р. РАШИДОВ НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ
85-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984—85 ўқув йили учун
тўқувчилар, йигирувчилар, ип ўровчилар, хом ип етказиб берувчиларни тайёрлаш группаларига
8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқишга қабул қилинганлар ойига 70 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати — 1 йил ва 3 йил.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларига ўқишга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юрти қошида профилакторий мавжуд, бичиш ва тикиш, тўқувчилик курслари ишлаб турибди. «Текстильщик» спорт комплекси ва тўқимачилар Маданият саройи эшиклари очиб қўйилган.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР ТЎЛГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: директор номига ариза. туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти тўғрисида гувоҳнома (ёки аттестат) соғлиғи тўғрисида справка (286-форма), турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см.).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, А. Қаҳҳор кўчаси, 34-уй (2, 3, 80-автобусларнинг «Билим юрти» бекати).

235-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984—85 ўқув йили учун
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

радиоаппаратура ва приборлар монтажчиси (қизлар), **радиоаппаратура ва приборларни созловчилар, радиоаппаратураларни йиғувчи-слесарь, гальваник, механика-йиғув ишлари слесари, слесарь-асбобсоз, ОТК контролёри.**

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА УНИНГ АТРОФИДА ЯШОВЧИ, 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 3 йил; 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 1 йил; Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганлар учун — 6 ой.

10-синф ҳажмида маълумот билан радиоаппаратура монтажчиси ва слесарь-асбобсоз мутахассислиги бўйича қабул қилинган ўқувчилар 30—45 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар.

8-синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар, билим юртини битиргач ўрта маълумот оладилар.

Барча ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси давомида иш ҳақининг 33 процентини оладилар. Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга ўқишни давом эттириш учун ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ БИЛИМ ЮРТИ БИНОСИДА ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Сергели-2 массиви, 64 «а» уй (58 э, 40 э, 75, 98-автобуслар, 19-троллейбус; 18, 30-маршрут таксиси «Савдо маркази» бекати). Телефонлар: 58-47-07, 58-07-81.

«УЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» трестининг

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

трестнинг механизациялаштирилган ишлар бошқармасида ишлаш учун экскаватор машинистларини тайёрлайдиган курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга ойига 75 сўм стипендия ва ётоқхона берилади.

Иш даврида ёлғизларга ётоқхонадан жой, оилалиларга эса навбат тартибида квартира берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, М. Горький майдони, Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 39—«а» уй. Телефон 66-09-02.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 10.10 — Телефильм. 10.40 — Учрашув жойини ўзгартириб бўлмайди. Бадиий фильм. 1-серия. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20— Телефильмлар. 16.15 — Тўрт танкчи ва бир ит. Бадиий фильм. 12-ва 13-сериялар. 18.15 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.45 — Концерт. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильм. 19.45 — Фан ва турмуш. 20.20 — Учрашув жойини ўзгартириб бўлмайди. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — «МТнинг «олтин» фондидан». 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20—Спорт ҳафталиги. 23.50 — Дружба-84 социалистик мамлакатлар мусобақаси. Гандбол.

МТ II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Н. Заболоцкий поэзияси. 10.25 — Ўсмирлар ижоди. 10.55 — Тележурнал. 11.25 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 11.55 — Байроннинг романтик театри. 12.55 — 16 ёшгача ва ундан катталар. 13.40 — 14.55 — Хоразм афсонаси. Бадиий фильм. 2-серия. 15.25 — Фильм-концерт. 16.25 — ШИМОЛИЙ ОСЕТИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 17.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Картинг. СССР чемпионати. 19.05 — «Дружба-84». Қиличбозлик. 19.30 — 20.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — «Афсона». Бадиий фильм. 23.30 — Қўшиқ, романс, вальс.

ЎзТВ I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Болалар учун фильм. 10.45 — «Светофор». 11.45 — Боликнинг сўнгги ёзи. Бадиий фильм. 1-серия. 12.50— Телефильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.20 — «Ёз саёҳатлари». 18.50 — Ветеранлар сафида. 19.10 —Ноз-неъмат бунёдкори. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Олам дарди адиб қалбида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.20 —Катталар учун мультфильм. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Ҳур қизлар. Бадиий фильм. 1-серия. 23.55 — Янгиликлар.

ЎзТВ II. 9.00 — 17.30 — МТ II. 18.40 — Телефильм. 19.00— Оперsignificant дуэтлар. 19.40 — Телефильм. 19.55 — Тошкент янгиликлари. 20.15 — Антрацит. Бадиий фильм. 21.30 — МТ II.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»
транспорт ишлаб чиқариш бошқармасининг
9-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИГА
КРАЗ-256, МА-503, КАМАЗ маркали автомашиналарда ишлаш учун «Е» категорияси бор бўлган 1, 2, 3-классли шофёрлар (меҳнат ҳақи — ишбай), **слесарь-агрегатчилар, автомашиналар ремонти бўйича слесарлар, двигателларни синовчилар, 4, 5-разрядли бўёқчилар, меҳнат ва иш ҳақи бўлими катта инженери, хўжалик мудири**

КЕРАК.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан, оилалилар навбат тартибида квартира билан таъминланадилар.

Автотранспорт корхонаси болалар боғчаси-яслига эга.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Наримонов шаҳри, Лихачев кўчаси, 2-уй (106, 133, 121-автобусларнинг «9-автобаза» бекати).

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙНИНГ АВТОРЕМОНТ ЗАВОДИГА

газ пайвандчилар, электр пайвандчилар, токарлар, автослесарлар, нусха кўчириш машиналарининг операторлари, слесарь-ремонтчилар, электромонтёрлар, слесарь-сантехник, техника бўлими бошлиғи

КЕРАК

Ёлғизларга ётоқхонадан жой берилади.

Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли ва вақтбай-мукофотли.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

Р— 09317. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1742. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12